

Nr 313.

Av herr **Lövgren**, angående ordnandet av viss rörelse vid Sandviks sågverk å Seskarön.

Under vintern 1928 uppvaktades den då sittande regeringen av två kommittéer, som tillsatts av Nedertorneå sockens kommunalfullmäktige för att söka en lösning av det inom kommunen mycket brännande arbetslöshetsproblemet. Den ena av dessa kommittéer hade till uppgift att söka en lösning av industrifrågan, den andra skulle intressera statsmakterna för hamn- och kommunikationsfrågan. Industrikommittén hade låtit utarbeta en kalkyl över huru stora kapitalbelopp som skulle åtgå för att Sandviks sågverk skulle kunna drivas med enkelt skift, likaså över den kvantitet timmer man ansåg sig behöva vara garanterad från de svenska statsskogarna för att ha en tillfredsställande råvaruförsörjning. Dessa kalkyler hava sedermera granskats av experter på området och godkänts såsom hållbara.

I anledning av dessa hänvänelser till regeringen företogs under sommarens lopp ett besök på Seskarön av dåvarande statsministern Ekman jämte tre statsråd och ett antal tjänstemän. De underhandlingar, som vid detta besök fördes, gävo vid handen att ett starkt intresse fanns inom regeringen att komma till ett positivt resultat och en lösning av industrifrågan. Men när industrikommitténs representanter efter valrörelsens avslutande reste ned till Stockholm för att fortsätta arbetet på råvaru- och kapitalanskaffningen inträffade regeringsskiftet och detta hade till följd att arbetet måste börja från början igen.

Efter en uppvaktning för den nya regeringen, där problemet ganska ingående dryftades, fixerade industrikommitténs representanter sina önsknings i en skrivelse, daterad 5 oktober, till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet. Ut i skrivelsens motivering refererades det nuvarande läget och framhölls att situationen inom Nedertorneå kommun blir fullkomligt ohållbar ur skattesympunkt om även Sandviks sågverk skall ödeläggas. Vidare meddelades de villkor, under vilka det finska Kemibolaget var villigt att överlåta verket och i övrigt hänvisades till bilagor, uti vilka kommunens skatte- och

fattigvårdsförhållanden voro angivna i detalj. Skrivelsen utmynnade uti en anhållan om Kungl. Maj:ts medverkan till upprättandet av ett avtal mellan kungl. Domänstyrelsen och det planerade företaget om en timmerleverans av minst 750,000 kubikfot sågtimmer årligen enligt ungefär samma grunder som gälla för avtalet med Kalixindustrin.

I anledning av denna skrivelse erhöll Domänstyrelsen Kungl. Maj:ts uppdrag att undersöka frågan på ort och ställe. Generaldirektör Kuylenskierna avlade redan den 9 oktober besök ute vid Seskarö, jämte honom voro K. B. i Norrbotten och byråchefen Cassel närvarande vid detta sammanträde. Efter återkomsten till Stockholm utarbetades nu inom Domänstyrelsen tvenne förslag till leveranskontrakt och dessa blevo sedermera av statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet remitterade för yttrande till K. B. i Norrbotten och industrikommittén.

I anledning av de inom Domänstyrelsen utarbetade förslagen ingavs, den 16 november, av industrikommittén en ny skrivelse uti vilken kommittén förklarade sig principiellt acceptera Domänstyrelsens förslag B. Men endast under förutsättning att vissa i skrivelsen närmare fixerade ändringar erhöles. Sedan följde långvariga underhandlingar mellan kommitterade, Kungl. Maj:t och Domänstyrelsen, vilka slutligen ledde till att leveranskontrakt mellan parterna undertecknades den 7 december.

Under tiden dessa förhandlingar fördes med Domänstyrelsen pågingo samtidigt undersökningar angående möjligheten att erhålla grundkapital och förlagskredit till företaget, men dessa undersökningar gävo ett tämligen negativt resultat. En bankinrättning förklarade sig visserligen villig att lämna förlagskredit om blott ett tillfredsställande grundkapital anskaffades. Grundkapitalet däremot visade sig omöjligt att anskaffa. På grund därav sågo sig kommitterade nödsakade att ännu en gång i en skrivelse vända sig till Kungl. Maj:t med anhållan om att Kungl. Maj:t för 1929 års riksdag skulle framlägga förslag om ett statslån på 400,000 kronor för att dels finansiera aktieteckningen dels ock inköpa och kontant likvidera sågverket. Vidare framfördes önskemålet att Kungl. Maj:t skulle ålägga Domänstyrelsen att igångsätta avverkningarna för Sandviks räkning trots det att kommitterade icke kunnat anskaffa den i leveranskontraktet stipulerade bankgarantin.

På förfrågan av undertecknad har statsrådet och chefen för socialdepartementet förklarat att regeringen icke vore villig att tillmötesgå anhållan om proposition till riksdagen. Såsom representant för den bygd det gäller anser jag mig därför pliktig att motionsledes framföra frågan till årets riksdag. Ty, enligt mitt sätt att se kommer både enskilda och kommunen i sin helhet att åsamkas onödiga utgifter och onödigt lidande, om staten icke medverkar till att Sandviks sågverk kommer i gång. Seskarö har f. n. en befolkning på cirka 1,300 personer och det är icke något vare sig enkelt eller billigt problem att med statsmakternas hjälp avfolka ön, utan jag håller före att det blir tillräckligt med svårigheter och kostnader kvar även om man bereder 140-tal man arbete vid Sandvik. Det fanns nämligen förr på ön ännu ett

sågverk, som nedlades 1924 och numera är demonterat och oåterkalleligen spolierat. En stor del av den befolkning som hade sin utkomst vid Granvik bor fortfarande kvar på ön och får sin utkomst genom nödhjälpsarbete och fattigvård, men skall nu hela öns befolkning komma i samma nödläge då blir det vargatider för den skattebetalande befolkningen inom kommunen ty den del av befolkningen, som bor på fastlandet och som får sin försörjning genom jordbruk, hantverk och annan anställning, uppgår icke till mer än c:a 3,250 personer. Hur orimligt skattetrycket redan nu är framgår därav, att man för detta år räknar med en kommunal beskattning av 20.33 per bevillningskrona, vartill skall läggas vägs katt 80 öre per fyrk och landstingss katt 3.16. Klart är dock att om nu hela Sandviks befolkning också skall falla på fattigvården och nödhjälpsarbeten för sin försörjning, så kommer den kommunala skatten att vara uppe i över 30 kronor per bevillningskrona nästa år.

När man tar del av seskaröproblemet enskildheter, förefaller det också som om man på ledande håll inom vårt land icke har så synnerligt stor kontakt mellan de olika myndigheterna. Eller hur skall man förklara den omständigheten att man nu, samtidigt som man är i färd med att avfolka Seskarö, uppför en kyrka därstädes till en kostnad av minst 40,000 kronor. Till kostnaderna för kyrkans byggande komma sedan kostnaderna för anläggande av prästgård och begravningsplats, så att med säkerhet kan man räkna med att 70,000 kronor åtgå för dessa byggnader, som, om icke staten träder emellan här och hjälper till att få Sandvik i gång, komma att stå tomma och övergivna om något år.

Emellertid, skall staten gå in för att intressera kapital i syfte att återupprätta Sandviks sågverk, så bör man naturligen vara någorlunda säker på att företaget har framtiden för sig. Det angelägnaste blir då att undersöka verkets möjligheter att klara sig i konkurrens med övriga företag inom samma bransch. Med en tämligen intim kännedom om förhållandena inom detta distrikt tror jag mig kunna påstå, att ytterst få svenska sågverk ha ett mera gynnat läge. Verket har nämligen god hamn med stort djup och segelbar väl så lång tid som någon annan hamn inom Norrbotten, vartill kommer fördelen av, att allt timmer från Kalix-, Sangis- och Torneälvar kan transporteras i »buntar» från respektive sorteringsverk utan att omläggas i starkare flottar. Bogseringskostnaderna komma således icke att betinga mer än högst 2 öre per kubikfot jämfört med de 10 till 12 öre per kubikfot sydligare verk få beräkna för det timmer som skall bogseras från Norrbotten till söderut belägna orter. Undersöker man vidare verkets pris i förhållande till dess produktionsförmåga, så finner man, att verket, enligt erbjudande från Kemibolaget, kan förvärvas för ett pris av 115,000 kronor och i denna köpesumma ingå 14 stycken pråmar och en mindre ångbåt samt alla i bruk tagna inventarier. Köpesumman måste följaktligen mot bakgrunden av verkets produktionsförmåga betecknas såsom mycket låg. Ty vid verket kan utan svårighet, med dubbelt skift, produceras 9,000—10,000 standards sågat och, till någon del, hyvlat virke. Den svaghet som vidlåder verket är naturligtvis det förhållandet att

detsamma icke står i förbindelse med någon sulfatfabrik, som i omedelbar avslutning till verket kan uppsuga avfallet, men det förefinnes icke någon svårighet att såsom »bränslehack» till antingen sulfatfabriken i Kalix eller i Kemi, på finska sidan, leverera avfallet och erhålla ett pris för detsamma av c:a 1 krona per kubikmeter eller 6 å 7 kronor per producerad standard virke. Det billiga inköpspriset och verkets i övrigt gynnsamma belägenhet medföra så låga ränte- och produktionskostnader att de evalvera den nackdel som ligger uti att man icke kan använda avfallet som »kokflis».

Erhåller verket råvara till rimligt pris, så kan jag icke inse att det finnes något skäl, varför icke verket skulle kunna gå med förtjänst och på ett helt annat sätt bereda befolkningen försörjningsmöjligheter än arbetslöshetskommisionen gör. Men i fråga om det träffade leveranskontraktet med Domänstyrelsen, så kan man göra den invändningen, att detsamma ställer Sandvik på ett mycket ogynnsammare plan än t. ex. Karlsborg och Törefors. Under det Karlsborgs sågverk har en medellängd på sitt virke av 17 fot, en minsta toppdiameter av 6 tum och en medelkubikfot av 6.5 engelska cylinderkubikfot, har det varit omöjligt att förmå Domänstyrelsen att i kontraktet till Sandvik gå med på några större medgivanden än samma medellängd som i Kalixkontraktet. Däremot har det varit omöjligt att få Domänstyrelsen att släppa på sitt krav att låta 5 och 5.5 tums timmer ingå i leveransen, likaså har det varit omöjligt att få någon medelkubikfot fixerad. Nu är det emellertid ett faktum, som varje kännare av sågverksindustrin kan bestyrka, att det är en omöjlighet att för exportmarknaden i stort såga timmer av så klena dimensioner som 5 och 5.5 tums toppdiameter. Ett första rangens önskemål måste det därför bli att erhålla en sådan revision av kontraktet, att 5 och 5.5 tums timret antingen helt sorteras över till massaved eller ock att det debiteras till de priser som gälla för massaved inom distriktet.

Uti den av direktör J. L. Ekman utarbetade promemorian, vilken ingår som bilaga uti motionen, har på ett övertygande sätt visats, att de priser som äro fastställda uti leveranskontraktet äro för höga i förhållande till marknadspriset på sågade varor för närvarande. Och sannolikt kan man icke räkna med någon avsevärd förbättring av trävarupriserna under den närmaste tiden. Följaktligen bör en justering av priset komma till stånd i ungefär den omfattning som här nedan förordats. Direktör J. L. Ekmans promemoria har dock kommit mig tillhanda så sent, att det varit mig omöjligt att ingå på någon närmare analys av densamma, men det förefaller som om direktör Ekman på vissa punkter räknat väl pessimistiskt. Jag anhåller därför att sedermera få tillställa vederbörande utskott en skrivelse, som innehåller en förklaring till den kalkyl, vilken av direktör Ekman granskats.

Principiellt måste man medgiva att prisskalan är baserad på riktiga principer, men vid en närmare analys av de priser till vilka man kommer, i genomsnitt, för det levererade virket förefaller det, som om priset låge i överkant. Ty, bortsett från de två senaste årens, på grund av den finska forststyrelsens försäljningspolitik, högt uppdrivna priser på sågtimmer inom det distrikt

frågan gäller, har Domänstyrelsen aldrig kunnat diskontera så höga rotvärden. Jag anser det därför vara ganska befogat att en justering i priset erhålles enligt den grundval vi yrkat uti vår skrivelse av den 16 nov. f. å. nämligen så, att utgångsläget för prisberäkningen förskjutes så, att utgångsläget vid ett pris av 10.15/- för 7" o/s furubattens blir för sågtimmer med 6" toppdiameter 31.3 öre o. s. v. i stället för det av Domänstyrelsen föreslagna 34.- o. s. v.

Beträffande den grundval, som är tilltänkt för det företag som skulle övertaga Sandvik, förtjänar att anmärkas, att meningen här, liksom i fallet »Kalix» är att solidarisera arbetare och tjänstemän vid företaget genom att ekonomiskt intressera dem. Den skillnaden råder emellertid att man här har tänkt sig att saken, på grund av det relativt ringa kapitalbelopp som erfordras, kunde läggas upp mera schematiskt och varje vuxen arbetare intresseras till ett belopp av 1,000 kronor. Inbetalningen av aktiekapitalet skulle överspanna en period av 10 år och ett intressekontor bildas vid verket som automatiskt inkasserade amorteringen på aktierna. Skulle emellertid riksdagen hellre vilja söka en lösning av problemet enligt det av Kungl. befallningshavande i Norrbotten anvisade alternativet: att Domänstyrelsen arrenderade eller inköpte verket och upptog driften där, så kan ju även den lösningen tänkas. Men, med en viss kännedom om huru ett liknande experiment på finska sidan påverkat sågverksindustrien där, så vågar jag anse att den av mig här ovan föreslagna lösningen av problemet är att föredraga därför, att det icke intresserar staten tillnärmelsevis så »hårt» som en lösning av frågan på grundval av »statsdrift» skulle göra.

För att orientera riksdagens ledamöter uti frågans hela förlopp hittills, bifogas som bilagor avskrifter av Nedertorneå sockens industrikommittés framställningar till Kungl. Maj:t och de i anledning därav av myndigheterna avgivna yttrandena.

På grund av det ovan anförda och under hänvisning till bilagorna hemställas därför vördsammast,

att riksdagen dels ville såsom lån till det planerade företag, som skulle övertaga Sandviks sågverk å Seskarön inom Nedertorneå kommun, bevilja en summa av högst 400,000 kronor, dels vidare godkänna det kontrakt, som träffats mellan Nedertorneå sockens industrikommitté och kungl. Domänstyrelsen, med den förändringen, att timmer av mindre än 6 tums toppdiameter icke ingår i leveransen, eller, om detsamma skall ingå, betalas enligt genomsnittliga priset för sulfatmassaved, dels slutligen att priset för samtliga dimensioner justeras så, att utgångsläget vid ett pris av 10.15/- för 7" furubattens blir för sågtimmer med 6" toppdiameter 31.3 öre i stället för av Kungl. domänstyrelsen föreslagna 34.- o. s. v.

Eller ock, om riksdagen anser den vägen till frågans lösning fördelaktigare,

att Kungl. domänstyrelsen erhåller i uppdrag att driva rörelse vid Sandviks sågverk i ungefärligen samma omfattning som här ovan skisserats.

Stockholm den 20 januari 1929.

O. W. Lövgren.

I motionens yrkande instämma:

Reinhold Selberg.

Ernst Hage.

Elof Lindberg.

Jöran Grapenson.

Bil. 1.

Till KONUNGEN.

Undertecknade, som av Nedertorneå sockens industrikommitté erhållit uppdrag att hos kungl. domänstyrelsen söka utverka ett långfristigt leveranskontrakt av virke från statsskogarna inom övre Norrbottens överjägmästar-distrikt, i avsikt att därigenom erhålla en grundval för återupprättandet av den industriella driften vid Sandviks sågverk på Seskarön, få härmed till Eders Kungl. Maj:ts kännedom anföra följande.

Inom kommunen hava tidigare tvenne sågverk, Granvik och Sandvik, varit i verksamhet, båda förlagda till Seskarön. Av dessa sågverk, som båda under senare tid ägts av finska bolag, äro numera bägge nedlagda. Granvik, det större verket, nedlades redan 1924 och är numera demonterat. Sandvik, det mindre men *modernare* verket, har hållits gående till detta års vårmånader. Det finska Kemibolaget, som är ägare till Sandvik, motiverar nedläggandet av driften därmed, att det önskar koncentrera driften till Kemi för att vid de därstädes belägna fabrikerna utnyttja sågverksavfallet. Mot denna motive-ring kan ur rationell synpunkt icke invändning göras. Men för Nedertorneå kommun verkar nedläggandet av driften ekonomiskt katastrofalt.

Som exempel på huru det för kommunens ekonomi kommer att verka må här blott anföras, att uttaxeringen för fattigvården för år 1929 beräknats till 10.80 per bevilningskrona medan den därefter enligt fattigvårdsstyrelsens uppgift skulle komma att stiga till över 20 kronor per bevilningskrona. (Bilaga nr 1 med detaljerade uppgifter i detta avseende bifogas.)

Sandviks sågverk är som ovan nämnts utrustat med modernt och effektivt maskineri, varför driften därstädes bedrivits med ekonomisk fördel. Skall driften emellertid för framtiden kunna återupptagas måste detta ske på grundval av virkesleveranser från de svenska statsskogarna, i huvudsak, då det under senare tid visat sig omöjligt att erhålla råvara från finska sidan. I tvenne liknande fall, Karlsborg och Törefors, har man nödgats anlita statens hjälp för återupptagandet av driften dels i form av långfristiga leveranskontrakt från statsskogarna, dels i form av pekuniärt understöd.

Den enda förutsättningen för återupptagandet av driften vid Sandvik är att hjälp från statens sida erhålles. Den av de kommunala myndigheterna tillsatta industrikommittén har vid prövning av saken funnit, att den första oundgängliga förutsättningen för driftens återupptagande ligger däruti, att man från statsmakternas sida giver Sandviksföretaget ett virkesleveranskontrakt på minst tio år och med en kvantitet av 750,000 kubikfot sågtimmer. Grunderna för detta kontrakt böra naturligen vara så förmånliga, att man på deras grund kan uppbygga den ekonomiska organisationen, som skall handhava driften. Enklarest vore väl, att man i detta fall toge Kalixkontraktet som modell och att domänstyrelsen i detta fall såsom i fallet Kalix levererade det under vintern 1928 och 1929 utstämplade virket på vattendraget. Nedertorneå sockens industrikommitté skulle därigenom erhålla en tidsfrist för att skapa det nya bolag, som skulle taga hand om Sandvik.

Vid de undersökningar, som hittills gjorts, har det visat sig omöjligt att intressera enskilt kapital, så länge man saknar garanti för virkesleveranser. Erhålles en sådan garanti, torde dock utsikter finnas att hopbrinka det nödiga kapitalet. Industrikommitténs arbete har visat, att intresset bland ortens befolkning är stort och preliminärt har tecknats kr. 210,000. (En bilaga, nr 2, som utvisar den ekonomiska kalkylen, bifogas.) Under arbetets gång har det emellertid visat sig, att man lättare kommer till positivt resultat vid aktie-teckningen om man utgår ifrån, att driften vintertid bedrives med två skift och sommartid med ett skift, då detta skulle medföra en jämnare arbetstillgång för befolkningen. En sådan organisation av driften medför emellertid, att man måste räkna med en årlig leverans från statsskogarna på minst 750,000 kubikfot sågtimmer i stället för 500,000 kubikfot, som den första kalkylen angav.

På grund av det ovan anförda och under hänvisning till bilagorna få vi därför underdånigst anhålla,

att Eders Kungl. Maj:t ville uppdraga åt kungl. domänstyrelsen att med Nedertorneå sockens industrikommitté träffa ett preliminärt avtal om virkesleveranser i ungefär samma form som skett i Kalixindustrien och omslutande minst 750,000 kubikfot sågtimmer årligen. De övriga åtgärder, som eventuellt från statsmakternas sida kunna visas nödvändiga, kunna kommitterade för dagen icke angiva, men skola återkomma därtill sedan undersökningen förts vidare.

Underdånigst

För Nedertorneå sockens industrikommitté:

P. Naucér,
adr. Seskarö.

O. W. Lövgren
i Nyborg.

Stockholm den 5 oktober 1928.

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för Nedertorneå sockens fattigvårdsstyrelse för år 1929.

Utgifter.

Andra kommuner	kr. 1,000: —
<i>Aldersdomshemmet:</i>	
Fastigheter	kr. 1,000: —
Inventarier	» 300: —
Kosthåll	» 7 500: —
Försäkringar	» 700: —
Löner och arvoden	» 4,500: —
Beklädnad	» 3,500: —
Tvätt och renhållning	» 300: —
Lyse och bränsle	» 417: —
Andra förbrukningsartiklar	» 200: —
Diverse omkostnader	» 700: —
	» 19,117: —

Kontant understöd	kr. 80,000: —
Understöd in natura	» 800: —
Utackorderingskostnader	» 2,000: —
Avgifter till sjukvårdsanstalter	» 6,500: —
» » andra anstalter	» 400: —
Diverse omkostnader	» 2,000: —
<hr/>	
	Kronor 111,817: —

Inkomster.

Andra kommuner	kr. 1,000: —
Landstinget för sjukvårdsanstalter	» 6,000: —
Staten för finska undersåtar	» 12,000: —
Pensioner enligt 1913 års lag	» 2,000: —
Att uttaxera	» 90,817: —
<hr/>	
	Kronor 111,817: —

Ovanstående summa skall uttaxeras i runt tal på 8,000 bevilningskronor och belöper sig uttaxeringen då till 10.80 pr bev.-kr. För framtiden kan antalet bev.-kr. icke påräknas till större antal än 4,000 pr år. Efter allt att döma komma fattigvårdsutgifterna icke att minskas, varför vi ha att för framtiden påräkna en utdebitering enbart för fattigvårdsändamål med minst 21.60 per bev.-kr.

Nedertorneå den 29 aug. 1928.

Gustaf Wikberg.

Bil. 2.

P. M.

rörande Seskarö industrifråga.

1:o) Resultatet av aktieteckningen är till dato:

å 10-årig inbetalning enl. lista A	kr. 150,000: —
å inbetalning enl. lista B	» 42,100: —
å lista för inbetalning pr $\frac{1}{10}$ 1928	» 17,900: —
<hr/>	
	Kronor 210,000: —

Dessutom hava under vissa förutsättningar från en engelsk firma utlovats	» 50,000: —
<hr/>	
	Summa kronor 260,000: —

Allmogen inom socknen ha i allmänhet visat ringa intresse för saken och kapitalstarka personer önska ej teckna aktier innan innebörden av leveranskontraktet om råvara från statens skogar bliver känt.

2:o) Ett önskemål är därför, att all inbetalning av aktiekapitalet ställes på 10 år och att belåning därav medges till nom. värdet kr. 300,000: —, därav hälften enl. lista A och hälften enl. lista B. Av tecknare å den förra listan ställes ingen annan säkerhet än deras arbetskraft, men amorteringarna skulle komma att iuflyta så länge verket är i gång, oberoende av dettas ekonomiska resultat. Tecknare å lista B förbinda sig däremot att ställa säkerhet för inbetalningen av tecknat belopp.

3:o) Enligt utdrag ur kyrkoböckerna finnes f. n., sedan bondebefolkningen frånräknats, följande antal svenska män å Seskarö:

16—20 år	37 st.
21—50 »	234 »
51 och över	75 »

Summa 346 st.

Av finska undersåtar finnas numera endast c:a 10 män, vilka dels här ha sina egna gårdar och dels vistats så länge i orten, att de anse sig som svenskar.

I händelse av att industrien ej återupptages torde c:a 90 % av förestående arbetsstyrka bliva beroende av dels nödhjälpsarbete och dels kommunala understöd. Enligt bifogade förslag till inkomst- och utgiftsstat för Nedertorneå sockens fattigvårdsstyrelse skulle detta innebära ekonomisk ruin för hela socknen, varjämte den moraliska verkan på befolkningen skulle bliva ytterst sorglig.

4:o) För beredande av arbete åt så stor del som möjligt av förestående arbetsstyrka yrkas allmänt på, att sågverket bedrives med dubbelt skift vintertid och enkelt sommartid. Härigenom skulle beredas konstant arbete året runt för c:a 150 man och 20 pojkar samt säsongarbete med lastning och stuvning för c:a 80 man. En avsevärd del av den övriga arbetsstyrkan skulle kunna beredas arbete vintertid med skogsarbete och sommartid med säsongarbete i flottläggning etc., vadan arbetslösheten jämförd med de senare åren skulle högst väsentligt minskas till följd av, att de finska arbetarne i stort sett avflyttat från orten. Indirekt skulle dessutom givetvis genom industriens återupptagande arbete beredas ett flertal man.

5:o) Till täckande av halva råvarubehovet föreslås därför, att underhandlingar med Domänstyrelsen omedelbart måtte upptagas om ett 10-årigt leveranskontrakt och att en villkorlig uppgörelse om en årlig leverans av 750,000 kbf. årligen måtte få träffas till möjliggörande av aktieteckningens slutförande.

6:o) Av bärande betydelse är att avverkningen kan påbörjas vintern 1928/1929.

Bil. 3.

Till KONUNGEN.

Genom nådig remiss den 6 oktober 1928 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt domänstyrelsen avgiva yttrande över en av P. Naucér, Seskarö, och O. W. Lövgren i Nyborg, såsom ombud för Nedertorneå sockens industrikommitté, gjord underdånig framställning att Eders Kungl. Maj:t ville uppdraga åt domänstyrelsen att med kommitterade träffa ett preliminärt avtal om virkesleveranser under tio år i ungefär samma form som skett till Kalixindustrien och omslutande minst 750,000 kubikfot sågtimmer årligen.

Den gjorda framställningen avser sålunda erhållandet av ett kontrakt av ungefär samma form som det mellan domänstyrelsen och Kalix Träindustri Aktiebolag, Nederkalix, den 28 april 1928 avslutade kontraktet, vars huvudsakliga innebörd är:

a) utstämpling av domänstyrelsen och försäljning å rot till köparen årligen under 15 år av viss kvantitet sågtimmer och massaved av viss sammansättning och beskaffenhet;

b) prisbestämning efter å rot beräknat virkesutbyte och i enlighet med i kontraktet angiven prislista, som årligen i obetydlig omfattning regleras i förhållande till ändringar i medellexportpriset inom Härnösands distrikt å 7" o/s furubattens;

c) betalning den 15 september under andra året efter det år då utstämpling skett med tillägg av 6 % årlig ränta räknat från den 15 september det år, som följer närmast efter utstämplingen;

d) vissa säkerheter från köparens sida ävensom vissa andra skyldigheter för denne;

e) bestämelse att 1927 års leverans utgöres av utav domänstyrelsen enligt särskilt kontrakt avverkat och till flottleder utdrivet virke, allt närmare angivet och specificerat i kontraktet.

Anledningen till den nu gjorda framställningen är den omedelbart förestående totala nedläggningen av Sandviks sågverk å Seskarö och därmed befarade arbetslöshet.

Befolkningen på ön utgör nu cirka 1,300 personer, därav cirka 250 arbetare, vilka, med undantag av ett tiotal finnar, utgöras av svenskar.

Upptagandet av driften vid Sandvik i den omfattning, som industrikommittén avser, skulle bereda stadigvarande sysselsättning åt cirka 150 arbetare. En minskning av arbetarstammen är sålunda nödvändig, även om kommitténs planer kunna realiseras.

Med anledning härav får domänstyrelsen meddela, att hinder ej möter att från kronan tillhörande skogar efter ifrågavarande vattendrag årligen under den tid framställningen avser tillhandahålla begärda kvantitet virke.

Domänstyrelsen får likväl framhålla, att konkurrensen om statens virke från de älvar, som lämpligen kunna förse Sandviks såg med sågtimmer, för närvarande är ganska tillfredsställande. Emellertid torde tillkomsten av ytterligare en avnämare av statens virke i dessa orter innebära viss fördel, dock allenast under förutsättning att försäljning till denna sker till gällande marknadspriser under tävlan med övriga spekulanter eller eljest på tillfredsställande och betryggande villkor.

Belägenheten av Sandviks såg är för själva sågningen av virke från de nordligaste älvarna lämplig, men saknaden av avsättning för avfall i sågens omedelbara närhet menlig. Visserligen är avståndet till Karlsborgs under uppförande varande sulfatfabrik icke stort, men torde i alla händelser transporten dit av sågavfall under vintermånaderna vålla mycket stora, för att icke säga oöverkomliga svårigheter.

Även om en koncentration av en eventuellt ökad förädling av virke inom Övre Norrbotten vore naturligare, synes en försågning vid Sandvik å Seskarö, utan kombination med sulfatfabrik, vara försvarlig från lokala och sociala synpunkter.

Då för staten såsom virkesförsäljare ifrågavarande leverans jämväl utan olägenhet torde kunna ske, har domänstyrelsen upprättat förslag till kontrakt om leverans av virke i den av industrikommitterade önskade omfattningen och på villkor i övrigt, som synes böra av styrelsen uppställas.

Leveransförslaget är upprättat i följande tvenne alternativ, vilka här bifogas, nämligen:

Alternativ A.

Försäljning av virket rotstående.

Innebörden av detta alternativ är i huvudsak: Av den kvantitet skog, som årligen utstämplas för försäljning på rot, reserveras årligen för Seskaröindustrien ett antal stämplingsposter med ett uppskattat utbyte av cirka 750,000 cylinderkubikfot sågtimmer jämte fallande småvirke. För dessa stämplingsposter upprättas av vederbörande revir värdeberäkning enligt exakt samma grunder som de, vilka tillämpas vid värdeberäkning av årets övriga för försäljning på auktion avsedda rotstående stämplingsposter. Sedan årets auktionsförsäljningar inom distriktet äro avslutade, uträknas förhållandet emel-

lan medeltalet av de vid desamma erhållna priserna och de av reviren före auktionen uträknade s. k. förslagspriserna. Efter dessa grunder uträknas därefter och faktureras de för Sesaröindustrien reserverade stämpplingsposterna.

Alternativ B.

Försäljning av sågtimret i avverkat skick, varvid vid avverkningen fallande massaved behålles av styrelsen för avyttring på annat håll. Priserna för sågtimret utgå efter en i kontraktet närmare angiven årligen glidande skala. Denna prisskala är så uträknad, att vid förändringar i exportpriserna 50 % faller på skogen och återstående 50 % på sågverket.

I båda alternativen erhåller köparen det betalningsanstånd, som nu tillämpas vid domänstyrelsens övriga försäljningar av rotstående respektive avverkat virke inom ifrågavarande distrikt.

Av dessa alternativ föredrager styrelsen alternativ A, då enligt detta spekulationsmomenten äro mindre och virket betalas efter de medelpriser, som vid vart och ett års virkesauktioner komma till uttryck. Styrelsen vill likväl lämna företaget fritt val emellan de tvenne alternativen.

Beträffande avtalstidens längd äger domänstyrelsen jämlikt gällande skogsordning ej binda sig för försäljningar på längre tid än högst fem år, och får styrelsen i detta sammanhang erinra om att det med Aktiebolaget Törefors Sågverk jämlikt Kungl. Maj:ts beslut av den 4 november 1927 upprättade avtalet avser nämnda tidsperiod.

Styrelsen får jämväl tillägga, att en förutsättning för att leverans skall kunna äga rum redan under instundande vinter är, att definitiv uppgörelse träffats senast den 1 instundande december.

På dessa villkor anser sig domänstyrelsen med hänsyn till verkets egenkap av affärsdrivande verk kunna tillstyrka virkesleverans från statsskogarna.

Därest Eders Kungl. Maj:t till följd av sociala eller andra synpunkter i här ifrågavarande fall skulle finna skäligen bevilja sökandena ytterligare fördelar i form av dels lägre virkespris, dels längre kontraktstid än fem år, får styrelsen i underdånighet hemställa, att, i förra fallet, verket måtte genom statsmedel årligen gottgöras för företaget sålunda eventuellt lämnad prisreduktion, samt, i det senare fallet, att priser och övriga villkor vid en förlängd kontraktstid få av styrelsen upptagas till förnyad prövning. Remissakten återgår.

Vid detta ärendes avgörande hava förutom undertecknad närvarit överdirektören, byråchefen Cassel samt försäljningschefen Norlin, föredragande.

Stockholm den 24 oktober 1928.

Underdånigst:

G. KUYLENSTIERNA.

E. Wiel. Berggren.

Bil. 4.

Till KONUNGEN.

Återställande de med nådig remiss den 26 nästlidne oktober till länsstyrelsen överlämnade handlingar, innefattande en av P. Naucmér och O. W. Lövgren såsom ombud för Nedertorneå sockens industrikommitté gjord underdånig fram-

ställning angående avtal om virkesleveranser för återupprättande av sågverks-industrien å Seskarö, får länsstyrelsen härmed överlämna från sökandena in-fordrade påminnelser i ärendet och för egen del i underdånighet anföra följande.

Det ytterst bekymmersamma läge, som genom nedläggningen av sågverks-industrien uppstått för befolkningen å Seskarö och hela Nedertorneå kommun, är uppenbarligen av beskaffenhet att påkalla Eders Kungl. Maj:ts synnerliga uppmärksamhet. Såsom jämväl av handlingarna framgår är situationen i själva verket den, att å denna isolerade plats nu lever en arbetarbefolkning på bortåt 1,500 personer praktiskt taget utan arbetsinkomster och utan möjligheter att inom orten erhålla förvärvsarbete. De naturliga följderna härav — individuell nöd i stor omfattning och hotande ekonomisk katastrof för den redan förut hårt ansträngda kommunen — äro av den art, att statens mellankomst i någon form torde vara ofrånkomlig.

Hela Seskarö samhälle — bortsett från ett fåtal obetydliga jordbruk — har växt upp omkring sågverken på ön, och utan industrien har samhället inga be-tingelser att kunna existera. Under förutsättning av fortsatt driftinställelse måste man därför nödvändigtvis tänka sig en nästan total avfolkning, men en sådan kan uppenbarligen icke genomföras utan svåra lidanden för den befolk-ning det gäller, spoliering av de värden, som äro nedlagda i bostäder och all-männa byggnader m. m., samt säkerligen också högst betydande direkta bördor för det allmänna. En successiv utflyttning i viss omfattning torde väl under alla omständigheter bliva nödvändig, då åtminstone för närvarande icke kan skymtas någon möjlighet att få i gång en industri av sådan omfattning, att den kan bereda utkomst för hela den nuvarande befolkningen. Men den avveck-lingsprocess, som sålunda måhända är ofrånkomlig, skulle påtagligen kunna för-siggå lugnare och utan allt för kännbara påfrestningar för individen och sam-hället, om industrien i den begränsade omfattning som här är i fråga kunde åter-uppbyggas och därmed förutsättningar skapas för samhällets fortbestånd, om också i blygsammare skala.

Länsstyrelsen har med det anförda velat betona, att det här gäller ett socialt intresse av ganska säregen art och betydande räckvidd. Med hänsyn härtill och då det icke från något håll bestritts, att naturliga förutsättningar för en fortsatt sågverksindustri å ön äro för handen, torde det få anses fullt motiverat, att staten i möjligaste mån lämnar sin medverkan för återupptagande av drif-ten vid Sandviks sågverk. Den form för dylik medverkan, som nu av kommu-nens industrikommitté närmast ifrågasättes, nämligen kontraktssenlig, för viss tid säkerställd timmerfångst från statens skogar, har redan kommit till an-vändning i ett par likartade fall och torde sålunda principiellt icke behöva möta några betänkligheter. Beträffande villkoren i de av domänstyrelsen upprät-tade kontraktsförslagen och befogenheten av de erinringar, som däremot fram-ställts av sökandena, kan länsstyrelsen såsom icke sakkunnig på området givet-vis icke göra några bestämda uttalanden. Dock vill länsstyrelsen som sin åsikt framhålla, att det under för handen varande förhållanden sannolikt kommer att stöta på oöverstigliga svårigheter att få det planerade bolaget till stånd och i övrigt skaffa nödigt kapital, om icke kontraktstiden utsträcker till åtminstone 10 år. Vidare synes det i kontraktsförslaget alt. B. gjorda förbehållet om röst-rätt för domänverkets tjänstemän vid flottningsstämmorna knappast motiverat. I övrigt nödgas länsstyrelsen inskränka sig till att i allmänhet framhålla vikten av att det kontrakt, som kan komma till stånd, blir av sådan beskaffenhet, att det möjliggör uppkomsten av ett solitt och bärkraftigt företag, då ju i annat fall statens medverkan skulle bliva av noll och intet värde.

I domänstyrelsens yttrande förutsättes såsom villkor för virkesleverans redan under innevarande vinter, att definitiv uppgörelse träffas före den 1 nästkom-mande december. Detta villkor kan nu uppenbarligen icke fyllas, då något bo-

lag ännu icke kommit till stånd och en viss tid alltid måste åtgå för dess bildning och registrering. För att likväl — därest bolagsprojektet kan förverkligas — möjliggöra igångsättandet av driften redan nästkommande vår är det av största vikt, att avverkningar i enlighet med kontraktsförslaget alt. B genom domänstyrelsens försorg omedelbart påbörjas. Skulle sedan bolagsledningen stranda eller kontraktsförslaget av annan anledning förfalla, läser möjligheter icke saknas att i fria marknaden avyttra det virke, som under vintern kommer att utdrivas. Men innan så sker synes det böra tagas under allvarlig omprövning, huruvida icke den statliga hjälp, som under alla förhållanden torde bliva erforderlig, kunde bringas Sesaröborna och kommunen under den formen, att domänverket, efter förvärv eller arrende av Sandviks sågverk, där i egen regi bedreve sågverksrörelse, åtminstone för någon tid framåt. Under förutsättning av fullt sakkunnig och i övrigt lämplig ledning torde en dylik anordning kunna genomföras utan större risker och uppoffringar för staten än vid statens bistånd åt ett enskilt företag, och fördelarna för orten torde i båda fallen bliva i stort sett desamma.

Underdånigst
A. B. GÄRDE.

Arvid Lidén.

Luleå i landskansliet den 23 november 1928.
(Kungl. Jordbruksdepartementet.)

Bil. 5.

TILL KONUNGEN.

Den 5 oktober d. å inlämnade undertecknade en skrivelse till Eders Kungl. Maj:t, däri vi anhöllo, att Eders Kungl. Maj:t ville medverka till, att ett inom Neder-Torneå kommun planerat företag, som skulle återupptaga driften vid Sandviks sågverk å Sesarö, skulle erhålla ett tioårigt kontrakt å virkesleveranser från statsskogarna i ungefär samma form som skett till Kalixindustrien.

På Eders Kungl. Maj:ts uppdrag har nu kungl. domänstyrelsen utarbetat tvenne förslag till leveranskontrakt för en tid av fem år. Dessa förslag äro emellertid icke fullt tillfredsställande för att läggas till grund för ett nytt företag. Vi tillåta oss därför att påyrka vissa förändringar uti kungl. domänstyrelsens kontraktsförslag B, vilket vi anse såsom mest lämpligt att antaga.

Domänstyrelsens kontraktsförslag utgår från en kontraktstid av fem år. Vi anse emellertid, att man för att erhålla ett tillfredsställande underlag för kapitalanskaffningen bör vara tillförsäkrad råvara under minst tio år framåt, i all synnerhet som vi räknat med, att en större del av aktiekapitalet skulle tecknas av arbetarna vid verket och orsbefolkningen i övrigt och av dem amorteras under loppet av tio år. Vi påyrka således den förändringen uti § 1, att kontraktstiden sättes till tio år.

Uti § 2 har domänstyrelsen fixerat minimidimensionen till 5 tum, minimilängden till 13 fot, medellängden till 16 fot och förbehållit sig rätt att vid timrets aptering för egen räkning uttaga fallande slipersämnen och stolpar. Dessa bestämmelser finna vi allt för ogynnsamma och påyrka följande förändringar. Minimidimensionen bör vara den för orten vanliga 6 tum i topp därför, att erfarenheten visar, att det inom detta distrikt icke är någon förtjänst förenad

med sågning av så klana timmerdimensioner, som 5 och $5\frac{1}{2}$ tum. Virkets medellängd är vanligen fixerat till 18 fot uti köptimmerkontrakten inom distriktet, och uti det kontrakt, som gäller för Kalix träindustriaktiebolag 17 fot. En medellängd av endast 16 fot, som domänstyrelsen föreslår, är därför otillfredsställande, då den skulle medföra att bolaget erhöles en, jämfört med andra företag inom distriktet, svårsåld stock. Likaledes anse vi det nödvändigt att medelkubiken fixeras till 6 cylinderkubikfot. Detta så mycket hållre som Kalix-industrien är tillförsäkrad en medelkubik av 6.5 cylinderkubikfot för de första tio åren av kontraktstiden och 6 cylinderkubikfot för de sista fem åren. Genom den starka konkurrensen mellan å ena sidan ryska och vissa finska stockar med sina långa medellängder av 18 fot och däröver och å andra sidan svenska stockar med klänare medellängd än nyss nämnts har frågan om medellängden kommit att spela större roll vid försäljningarna än tidigare, och torde man få förutsätta, att detta sakförhållande är så pass viktigt och känt, att nödig hänsyn därtill tages.

Domänstyrelsens förbehåll att för egen räkning uttaga fallande slipersämnen och stolpar kan ju ur styrelsens synpunkt vara av behovet påkallat. Men det är uppenbart, att en utgallring av stolpar av hög kvalitet kommer att sänka timrets värde. Vi hemställa därför, att kontraktet ändras därhän, att för detta ändamål endast till sågtimmer olämpligt virke må användas.

Domänstyrelsen har uti sitt förslag räknat med avdrag å priset för torrskog men icke nämnt något om avdrag för s. k. syrtimmer. Vi påyrka därför, att uti kontraktet inryckes en bestämmelse som medger avdrag även för dylikt virke.

Den av domänstyrelsen uti paragraf 6 utarbetade glidande skalan för beräkning av sågtimmerpriset anse vi vara principiellt riktig, då den på ett smidigt sätt anknyter sig till det pris, som kan utvinnas ur den sågade varan, men av följande skäl anse vi en justering nödvändig. Såsom förut nämnts, anse vi sågning av 5 och $5\frac{1}{2}$ tums timmer såsom förlustbringande. Dessa dimensioner ingå vanligen i massaveden och betalas f. n. med cirka 21 öre per flottningskubikfot. Utgår man från ett pris å furubattens i Härnösand av £ 14.10 skulle 5 och $5\frac{1}{2}$ tums betalas med resp. 41.9 och 43.9 öre per cylinderkubikfot, alltså en differens på cirka 8—10 öre per cylinderkubikfot till domänstyrelsens fördel. Jämföra vi vidare prisskalan med bestämmelserna uti Kalixkontraktet finna vi att detta vid ett utgångsläge av $13\frac{7}{8}$ för furubattens i Härnösand, har en prisberäkning av 45 öre per cylinderkubikfot i genomsnitt. Detta ansågs vid tiden för kontraktets utformning vara det vid ett affärsmässigt bedömande riktiga priset. Ut i domänstyrelsens förslag har man räknat med ett särskilt och högre pris för de dimensioner, ur vilka 9 tums bredder kunna utvinnas. Men likväl är priset på exempelvis timmer med 7 tum i topp och ett utgångsläge av £ 13.5/- 1.3 öre högre än i Kalixkontraktet. Vi finna det därför välbefogat, att man med hänsyn till det lägre pris som erhålles för sågad vara inom Haparanda distrikt, justerar utgångsläget med 15/- till vår förmån. Detta skulle sänka de av domänstyrelsen föreslagna priserna med genomsnittligt 2 öre per cylinderkubikfot och således icke tillnärmelsevis kompensera den förhöjning, som blivit en följd av, att man här räknar med två utgångslägen, nämligen för 7" och 9" bredder. En omständighet, som utom det ovan anförda talar till förmån för en sådan justering, är det faktum, att, om man skall ha det av exportföreningen konstaterade genomsnittsförsäljningspriset under tiden 1 januari—30 juni såsom normgivande för prissättningen på råvaran, så kommer man till ett högre pris, än om den beräknades på genomsnittet för hela året. Det är ju nämligen ett känt förhållande, att de försäljningar, som ske under tiden efter 1 juli, oftast ske till lägre pris och utgöras av s. k. stockrensningar.

Domänstyrelsen räknar med att vid sågverket årligen skall förädlas 7,000 standards. Detta är nog meningen att göra, men det kan ju under vissa år in-

träffa förhållanden, som lägga hinder i vägen därför. Vi anse det därför nödvändigt, att denna siffra sänkes till 4,000 standards.

Med hänsyn till företagets tämligen svaga ställning vid starten anse vi det vara nödvändigt att erhålla ett års förlängd kredit på samma sätt som Kalixbolaget.

Med stöd av det ovan anförda och med hänsyn till de prekära förhållanden, som råda inom Neder-Torneå kommun, hemställa vi underdånigst, att Eders Kungl. Maj:t ville medverka till att det planerade företaget erhåller ett leveranskontrakt i enlighet med ovan angivna grunder och enligt bifogade Bil. 1.

Underdånigst
för Neder-Torneå sockens industrikommitté
P. NAUCLÉR.

O. W. Lövgren.

Stockholm den 16 november 1928.

Bil. 6.

Kontrakt.

Emellan Kungl. Domänstyrelsen som säljare, och Neder Torneå sockens industrikommitté genom O. W. Lövgren, Nyborg, och P. Naucmér, Seskarö, som köpare, är följande avtal träffat.

§: 1.
Kvantitet etc.

Domänstyrelsen förbinder sig att årligen från och med år 1929 till och med år 1938 från kronans skogar efter Kalix älv samt norr och öster därom beläggna vattensystem avverka och leverera till köparen samt köparen att emottaga från Domänstyrelsens en årlig kvantitet av cirka 750,000 toppmätta cylinderkubikfot sågtimmer av furu och gran, varav dock högst 250,000 kubikfot få utgöras av gran.

Det är i Domänstyrelsens val att fördela leveransen på respektive flottleder så som Domänstyrelsen för varje särskilt år finner lämpligt, dock så att kvantiteten av på flottleder med i regel två-årig flottning levererat sågtimmer icke överstiger 15 % av varje års leverans.

Såsom under respektive avverkningsvinter levererad kvantitet anses allt det virke, som före den flottningssäsong, vilken närmast följer på avverkningsvintern, blivit framkört till respektive flottleder och till köparen inmätt.

§: 2.
Aptering
m. m.

Minimidimensionen i topp skall vara 5 tum. Minimilängden skall vara 13 fot. Medellängden skall för varje års leverans utgöra lägst 17 fot. På längden lämnas en stötfot av 4 tum. Apteringen sker i fallande udda och jämna fot. Alla dessa mått äro engelska.

Sågtimret levereras obarkat, dock skall varje stock i och för inmätningen helt avbarkas en fot på toppändan. Sågtimret skall vara väl behandlat, jämsågat i ändarna och väl kvistat. Detsamma skall, såvida ej nedtumning enligt vad nedan sägs, skall ske, vara fritt från röta och rökqvistar, tjur- och törebildning, bläyta, brandlyror, sprickor, yxhugg, sprinthål, spjälkningar och andra felaktigheter. Förefinnas skador av nyssnämnda art skall vid inmätningen, därest säljaren påyrkar få medleverera dylikt timmer, nedsättning i stockens längd eller diameter ske i förhållande till skadans inverkan på normala sågutbytet ur stocken.

Sågtimmer av torrskog skall jämväl vara jämnsågat i ändarna och väl kvislat. För skador och felaktigheter göres avdrag efter samma grunder som ovan nämnes för det friska timret.

Timret levereras av de avverkande reviren före flottningens början varje år på eller invid närmaste flottled eller vid kusten i de fall då direkt framkörning dit sker. På nämnda avläggsplatser upplägges timret på ordentliga underlag och i enlighet med för respektive flottningsföreningar gällande föreskrifter. Därest det för drivning eller flottning erfordras att virket upplägges på land invid vattendraget skall detta ske så att utvältningsarbetet ej onödigtvis försvåras. All utvältning bekostas av köparen. Vid nämnda avläggsplatser skall slutlig inmätning och emottagning ske på sätt här nedan föreskrives. Domänstyrelsen ikläder sig icke något ansvar för virke, som eventuellt kan komma att under flottningen skadas, sjunka eller av annan orsak gå förlorat.

Inmätning skall efter anmälan från respektive revir till köparens kontor ske på revirens avläggsplatser av ombud för vardera parten. Därest köparens mättningsombud ej senast inom åtta dagar eller, där så för virkets tillvaratagande erfordras, omedelbart efter ovan nämnda anmälan om för inmätning färdigt parti inträffat på mättningsplatsen, äger reviret att ensamt verkställa inmätningen ifråga med för köparen bindande resultat. Vardera parten har att betala sina mätare och skrivare. Kostnaden för övrig vid mätning eventuellt erforderlig hantlangning skall bestridas med hälften av vardera parten. I sådana fall då köparen önskar avstå från att med ombud deltaga i inmätningen, verkställs densamma av reviret med för köparen bindande resultat.

Friskt timmer skall mätas med klave i topp innanför bark och omedelbart innanför den s. k. stötfoten. Mätningen sker på medeldiameter av två vinkelräta mått, varvid avläsning sker i hela och halva engelska tum. För timmer av torrskog tages diametern innanför ytan på hård och frisk till försågning duglig ved. Längderna mätas i hela (udda och jämna) engelska fot, varefter stocken cylinderkuberas på vanligt sätt.

Kostnaderna för timrets märkning vid tumningen betalas av köparen. Därest köparen så önskar, låter likväl Domänstyrelsen kostnadsfritt förse timret med köparens skogsmärke.

Timret skall av köparen anmälas för flottning, och skola kostnaderna, som äro förenade med timrets utflottning och utskiljning, erläggas av köparen. Domänstyrelsen förbehålles att för i detta kontrakt omnämnt virke utöva rösträtt å respektive flottningsstämmor efter av köparen för vederbörande överjägmästare lämnad fullmakt.

Priserna för sågtimmer skola för vart och ett av åren 1929—1933 utgå efter följande grunder:

Från Svenska Trävaruexportföreningen inhämtar Domänstyrelsen årligen uppgift å vad som är att anse såsom genomsnittligt medlexportpris inom Härnösands distrikt för respektive

- 7" o/s furubattens,
- 9" » furuplankor,
- 7" » granbattens,
- 9" » granplankor,

avseende under tiden 1 januari—30 juni verkställda försäljningar för leveranser under samma kalenderår. Med ledning av nämnda uppgift om medlexportpriser faktureras det för samma års flottning levererade timret enligt följande prisskala, varvid timmer av 5" t. o. m. 9 1/2" topp av furu och gran följer medelpriset för respektive 7" furubattens och 7" granbattens samt timmer av 10" topp och däröver av furu och gran följer medelpriset för respektive 9" furuplankor och 9" granplankor.

Bihang till riksdagens protokoll 1929. 4 saml. 57 häft. (Nr 313—314.) 2

§: 3.

Levansplats.

§: 4.

Inmätning.

§: 5.

Flottningskostnader.

§: 6.

Pris.

Prisnota för furu

öre per kubikfot toppmått för friskt timmer 5"—9¹/₂".

Medelpris pr std. f. o b. Härnösand för 7" o/s battens	5"	5 ¹ / ₂ "	6"	6 ¹ / ₂ "	7"	7 ¹ / ₂ "	8"	8 ¹ / ₂ "	9"	9 ¹ / ₂ "
£ 20.-	62.3	64.3	68.3	70.3	71.3	73.3	76.3	78.3	84.3	88.3
» 19.15/-	61.4	63.4	67.4	69.4	70.4	72.4	75.4	77.4	83.4	87.4
» 19.10/-	60.4	62.4	66.4	68.4	69.4	71.4	74.4	76.4	82.4	86.4
» 19.5/-	59.5	61.5	65.5	67.5	68.5	70.5	73.5	75.5	81.5	85.5
» 19.-	58.6	60.6	64.6	66.6	67.6	69.6	72.6	74.6	80.6	84.6
» 18.15/-	57.7	59.7	63.7	65.7	66.7	68.7	71.7	73.7	79.7	83.7
» 18.10/-	56.7	58.7	62.7	64.7	65.7	67.7	70.7	72.7	78.7	82.7
» 18.5/-	55.8	57.8	61.8	63.8	64.8	66.8	69.8	71.8	77.8	81.8
» 18.-	54.9	56.9	60.9	62.9	63.9	65.9	68.9	70.9	76.9	80.9
» 17.15/-	54.0	56.0	60.0	62.0	63.0	65.0	68.0	70.0	76.0	80.0
» 17.10/-	53.0	55.0	59.0	61.0	62.0	64.0	67.0	69.0	75.0	79.0
» 17.5/-	52.1	54.1	58.1	60.1	61.1	63.1	66.1	68.1	74.1	78.1
» 17.-	51.2	53.2	57.2	59.2	60.2	62.2	65.2	67.2	73.2	77.2
» 16.15/-	50.3	52.3	56.3	58.3	59.3	61.3	64.3	66.3	72.3	76.3
» 16.10/-	49.4	51.4	55.4	57.4	58.4	60.4	63.4	65.4	71.4	75.4
» 16.5/-	48.4	50.4	54.4	56.4	57.4	59.4	62.4	64.4	70.4	74.4
» 16.-	47.5	49.5	53.5	55.5	56.5	58.5	61.5	63.5	69.5	73.5
» 15.15/-	46.6	48.6	52.6	54.6	55.6	57.6	60.6	62.6	68.6	72.6
» 15.10/-	45.6	47.6	51.6	53.6	54.6	56.6	59.6	61.6	67.6	71.6
» 15.5/-	44.7	46.7	50.7	52.7	53.7	55.7	58.7	60.7	66.7	70.7
» 15.-	43.8	45.8	49.8	51.8	52.8	54.8	57.8	59.8	65.8	69.8
» 14.15/-	42.9	44.9	48.9	50.9	51.9	53.9	56.9	58.9	64.9	68.9
» 14.10/-	41.9	43.9	47.9	49.9	50.9	52.9	55.9	57.9	63.9	67.9
» 14.5/-	41.0	43.0	47.0	49.0	50.0	52.0	55.0	57.0	63.0	67.0
» 14.-	40.1	42.1	46.1	48.1	49.1	51.1	54.1	56.1	62.1	66.1
» 13.15/-	39.1	41.1	45.1	47.1	48.1	50.1	53.1	55.1	61.1	65.1
» 13.10/-	38.2	40.2	44.2	46.2	47.2	49.2	52.2	54.2	60.2	64.2
» 13.5/-	37.3	39.3	43.3	45.3	46.3	48.3	51.3	53.3	59.3	63.3
» 13.-	36.4	38.4	42.4	44.4	45.4	47.4	50.4	52.4	58.4	62.4
» 12.15/-	35.4	37.4	41.4	43.4	44.4	46.4	49.4	51.4	57.4	61.4
» 12.10/-	34.5	36.5	40.5	42.5	43.5	45.5	48.5	50.5	56.5	60.5
» 12.5/-	33.6	35.6	39.6	41.6	42.6	44.6	47.6	49.6	55.6	59.6
» 12.-	32.7	34.7	38.7	40.7	41.7	43.7	46.7	48.7	54.7	58.7
» 11.15/-	31.7	33.7	37.7	39.7	40.7	42.7	45.7	47.7	53.7	57.7
» 11.10/-	30.8	32.8	36.8	38.8	39.8	41.8	44.8	46.8	52.8	56.8
» 11.5/-	29.9	31.9	35.9	37.9	38.9	40.9	43.9	45.9	51.9	55.9
» 11.-	29.0	31.0	35.0	37.0	38.0	40.0	43.0	45.0	51.0	55.0
» 10.15/-	28.0	30.0	34.0	36.0	37.0	39.0	42.0	44.0	50.0	54.0
» 10.10/-	27.1	29.1	33.1	35.1	36.1	38.1	41.1	43.1	49.1	53.1
» 10.5/-	26.2	28.2	32.2	34.2	35.2	37.2	40.2	42.2	48.2	52.2
» 10.-	25.3	27.3	31.3	33.3	34.3	36.3	39.3	41.3	47.3	51.3

Prisnota för furu

öre per kubikfot toppmått för friskt timmer 10" & grövre.

Medelpris per std. f. o. b. Härnösand för 9" o/s plank	10"	10 1/2"	11" & upp
£ 25.-	100.6	103.6	104.6
» 24.15/-	99.6	102.6	103.6
» 24.10/-	98.6	101.6	102.6
» 24.5/-	97.6	100.6	101.6
» 24.-	96.6	99.6	100.6
» 23.15/-	95.6	98.6	99.6
» 23.10/-	94.6	97.6	98.6
» 23.5/-	93.7	96.7	97.7
» 23.-	92.7	95.7	96.7
» 22.15/-	91.7	94.7	95.7
» 22.10/-	90.7	93.7	94.7
» 22.5/-	89.7	92.7	93.7
» 22.-	88.7	91.7	92.7
» 21.15/-	87.7	90.7	91.7
» 21.10/-	86.8	89.8	90.8
» 21.5/-	85.8	88.8	89.8
» 21.-	84.8	87.8	88.8
» 20.15/-	83.8	86.8	87.8
» 20.10/-	82.8	85.8	86.8
» 20.5/-	81.8	84.8	85.8
» 20.-	80.8	83.8	84.8
» 19.15/-	79.9	82.9	83.9
» 19.10/-	78.9	81.9	82.9
» 19.5/-	77.9	80.9	81.9
» 19.-	76.9	79.9	80.9
» 18.15/-	75.9	78.9	79.9
» 18.10/-	74.9	77.9	78.9
» 18.5/-	73.9	76.9	77.9
» 18.-	73.0	76.0	77.0
» 17.15/-	72.0	75.0	76.0
» 17.10/-	71.0	74.0	75.0
» 17.5/-	70.0	73.0	74.0
» 17.-	69.0	72.0	73.0
» 16.15/-	68.0	71.0	72.0
» 16.10/-	67.0	70.0	71.0
» 16.5/-	66.1	69.1	70.1
» 16.-	65.1	68.1	69.1
» 15.15/-	64.1	67.1	68.1
» 15.10/-	63.1	66.1	67.1
» 15.5/-	62.1	65.1	66.1
» 15.-	61.1	64.1	65.1
» 14.15/-	60.1	63.1	64.1
» 14.10/-	59.2	62.2	63.2
» 14.5/-	58.2	61.2	62.2
» 14.-	57.2	60.2	61.2
» 13.15/-	56.2	59.2	60.2
» 13.10/-	55.2	58.2	59.2
» 13.5/-	54.2	57.2	58.2
» 13.-	53.3	56.3	57.3
» 12.15/-	52.3	55.3	56.3
» 12.10/-	51.3	54.3	55.3
» 12.5/-	50.3	53.3	54.3
» 12.-	49.3	52.3	53.3

Prisnota för gran

äre per kubikfot toppmått för friskt timmer 5''—9½''.

Medelpris pr std. f. o. b. Härnösand för 7'' o/s battens	5''	5½''	6''	6½''	7''	7½''	8''	8½''	9''	9½''
£ 20.-	63.8	65.8	69.8	71.8	72.8	74.8	76.8	78.8	81.8	81.8
» 19.15/-	62.8	64.8	68.8	70.8	71.8	73.8	75.8	77.8	80.8	80.8
» 19.10/- »	61.9	63.9	68.9	69.9	70.9	72.9	74.9	76.9	79.9	79.9
» 19.5/-	61.0	63.0	67.0	69.0	70.0	72.0	74.0	76.0	79.0	79.0
» 19.-	60.0	62.0	66.0	68.0	69.0	71.0	73.0	75.0	78.0	78.0
» 18.15/-	59.1	61.1	65.1	67.1	68.1	70.1	72.1	74.1	77.1	77.1
» 18.10/-	58.2	60.2	64.2	66.2	67.2	69.2	71.2	73.2	76.2	76.2
» 18.5/-	57.3	59.3	63.3	65.3	66.3	68.3	70.3	72.3	75.3	75.3
» 18.-	56.4	58.4	62.4	64.4	65.4	67.4	69.4	71.4	74.4	74.4
» 17.15/-	55.4	57.4	61.4	63.4	64.4	66.4	68.4	70.4	73.4	73.4
» 17.10/-	54.5	56.5	60.5	62.5	63.5	65.5	67.5	69.5	72.5	72.5
» 17.5/-	53.6	55.6	59.6	61.6	62.6	64.6	66.6	68.6	71.6	71.6
» 17.-	52.7	54.7	58.7	60.7	61.7	63.7	65.7	67.7	70.7	70.7
» 16.15/-	51.7	53.7	57.7	59.7	60.7	62.7	64.7	66.7	69.7	69.7
» 16.10/-	50.8	52.8	56.8	58.8	59.8	61.8	63.8	65.8	68.8	68.8
» 16.5/-	49.9	51.9	55.9	57.9	58.9	60.9	62.9	64.9	67.9	67.9
» 16.-	49.0	51.0	55.0	57.0	58.0	60.0	62.0	64.0	67.0	67.0
» 15.15/-	48.0	50.0	54.0	56.0	57.0	59.0	61.0	63.0	66.0	66.0
» 15.10/-	47.1	49.1	53.1	55.1	56.1	58.1	60.1	62.1	65.1	65.1
» 15.5/-	46.2	48.2	52.2	54.2	55.2	57.2	59.2	61.2	64.2	64.2
» 15.-	45.3	47.3	51.3	53.3	54.3	56.3	58.3	60.3	63.3	63.3
» 14.15/-	44.4	46.4	50.4	52.4	53.4	55.4	57.4	59.4	62.4	62.4
» 14.10/-	43.4	45.4	49.4	51.4	52.4	54.4	56.4	58.4	61.4	61.4
» 14.5/-	42.5	44.5	48.5	50.5	51.5	53.5	55.5	57.5	60.5	60.5
» 14.-	41.6	43.6	47.6	49.6	50.6	52.6	54.6	56.6	59.6	59.6
» 13.15/-	40.6	42.6	46.6	48.6	49.6	51.6	53.6	55.6	58.6	58.6
» 13.10/-	39.7	41.7	45.7	47.7	48.7	50.7	52.7	54.7	57.7	57.7
» 13.5/-	38.8	40.8	44.8	46.8	47.8	49.8	51.8	53.8	56.8	56.8
» 13.-	37.9	39.9	43.9	45.9	46.9	48.9	50.9	52.9	55.9	55.9
» 12.15/-	36.9	38.9	42.9	44.9	45.9	47.9	49.9	51.9	54.9	54.9
» 12.10/-	36.0	38.0	42.0	44.0	45.0	47.0	49.0	51.0	54.0	54.0
» 12.5/-	35.1	37.1	41.1	43.1	44.1	46.1	48.1	50.1	53.1	53.1
» 12.-	34.1	36.1	40.1	42.1	43.1	45.1	47.1	49.1	52.1	52.1
» 11.15/-	33.2	35.2	39.2	41.2	42.2	44.2	46.2	48.2	51.2	51.2
» 11.10/-	32.3	34.3	38.3	40.3	41.3	43.3	45.3	47.3	50.3	50.3
» 11.5/-	31.4	33.4	37.4	39.4	40.4	42.4	44.4	46.4	49.4	49.4
» 11.-	30.4	32.4	36.4	38.4	39.4	41.4	43.4	45.4	48.4	48.4
» 10.15/-	29.5	31.5	35.5	37.5	38.5	40.5	42.5	44.5	47.5	47.5
» 10.10/-	28.6	30.6	34.6	36.6	37.6	39.6	41.6	43.6	46.6	46.6
» 10.5/-	27.7	29.7	33.7	35.7	36.7	38.7	40.7	42.7	45.7	45.7
» 10.-	26.7	28.7	32.7	34.7	35.7	37.7	39.7	41.7	44.7	44.7

Prisnota för gran

öre per kubikfot toppmått för friskt timmer 10'' & grövre.

Medelpris per std f. o. b. Härnösand för 9'' o/s plank	10''	10 ¹ / ₂ ''	11'' & upp
£ 20.-	81.6	83.6	85.6
» 19.15/-	80.6	82.6	84.6
» 19.10/-	79.6	81.6	83.6
» 19.5/-	78.7	80.7	82.7
» 19.-	77.7	79.7	81.7
» 18.15/-	66.7	78.7	80.7
» 18.10/-	75.7	77.7	79.7
» 18.5/-	74.7	76.7	78.7
» 18.-	73.7	75.7	77.7
» 17.15/-	72.8	74.8	76.8
» 17.10/-	71.8	73.8	75.8
» 17.5/-	70.8	72.8	74.8
» 17.-	69.8	71.8	73.8
» 16.15/-	68.8	70.8	72.8
» 16.10/-	67.8	69.8	71.8
» 16.5/-	66.8	68.8	70.8
» 16.-	65.9	67.9	69.9
» 15.15/-	64.9	66.9	68.9
» 15.10/-	63.9	65.9	67.9
» 15.5/-	62.9	64.9	66.9
» 15.-	61.9	63.9	65.9
» 14.15/-	60.9	62.9	64.9
» 14.10/-	59.9	61.9	63.9
» 14.5/-	59.0	61.0	63.0
» 14.-	58.0	60.0	62.0
» 13.15/-	57.0	59.0	61.0
» 13.10/-	56.0	58.0	60.0
» 13.5/-	55.0	57.0	59.0
» 13.-	54.0	56.0	58.0
» 12.15/-	53.0	55.0	57.0
» 12.10/-	52.1	54.1	56.1
» 12.5/-	51.1	53.1	55.1
» 12.-	50.1	52.1	54.1
» 11.15/-	49.1	51.1	53.1
» 11.10/-	48.1	50.1	52.1
» 11.5/-	47.1	49.1	51.1
» 11.-	46.1	48.1	50.1

Avrundning i medelpriset sker nedåt till närmaste jämna 5/-. Priserna för timret avse toppmått cylinderkubikfot, engelskt mått, fritt utsorterat på Kalix, Sangis och Torne älvar samt vid utdrivning direkt till havet å strand vid kusten.

För torrtimmer utgår priset med 70 % av ovanstående priser.

Skulle på angivet sätt uppgivet medelpris för tiden januari—juni under något år komma att understiga för furubatten £ 12/- eller för granbatten £ 11/-, skall Domänstyrelsen vara berättigad påfordra inställande av timmerleveranser under närmast påföljande vinter, försävt köparen icke förbinder sig att även om de till grund för den slutliga prissättningen för ifrågavarande vinters leverans liggande medelpriserna skulle understiga för furubattens £ 12/- eller för granbattens £ 11/-, i allt fall betala timret med de mot nämnda minimipriser för battens svarande timmerpriserna.

För åren 1934—1938 skola utgå priser, som för vart och ett av nämnda år under den januari månad, som infaller under utdrivningsvintern, bestämmas av en prisenämnd. Vid bestämmandet av dessa priser skall medeltalet för varje sågtimmerdimension tagas emellan

Med »cirka» avses i detta kontrakt en kvantitetsmarginal av 10 % i Domänstyrelsens val.

Twist angående mätning skall hänskjutas till avgörande genom i mätningsarbete sakkunniga skiljemän enligt lagen om skiljedom.

Övriga tvister angående tolkning eller tillämpning av detta kontrakt skola avgöras av domstol.

Detta avtal träder i kraft endast under förutsättning att den i §: 8 omnämnda bankgarantien beträffande leveransen för vintern 1928/1929 blivit till Domänstyrelsen avgiven senast den 1 januari 1929.

Undertecknade, Lövgren och Naoclér, såsom representanter för Nedre Torneå sockens industrikommitté, förbinda oss härjämte att efter Domänstyrelsens påfordran utan vederlag på det i vår skrivelse till Konungen av den 5 oktober 1928 planerade företaget för drift av Sandviks sågverk å Seskarö överlåta detta kontrakt. Därest sådan överlåtelse ej kommit till stånd före den 1 juli 1929, är kontraktet förfallet.

Stockholm den 7 december 1928.

Kungl. Domänstyrelsen.
G. KUYLENSTIERNA.

Berndt Odenman.

med förbehåll om Kungl. Maj:ts medgivande.

Nedre Torneå sockens industri-
kommitté.

genom

O. W. LÖVGREN.

P. NAUCLÉR.

Herrar O. W. Lövgrens och P. Naoclérs namnteckningar bevittna

Knut O. Norlin.

Berndt Odenman.

§: 12.

»Cirka».

§: 13.

Twist.

§: 14.

Ikraft-
trädande.

§: 15.

Bil. 7.

Till KONUNGEN.

Uti en skrivelse av den 5 oktober d. å. hava undertecknade, såsom ombud för Nedertorneå sockens industrikommitté, anhållit om Eders Kungl. Maj:ts medverkan till återupptagandet av driften vid Sandviks sågverk å Seskarön. Uti vår framställning inskränkte vi oss till att, såsom en *första förutsättning*, anhålla om Eders Kungl. Maj:ts medverkan till upprättandet av ett avtal mellan det planerade företaget, som skulle övertaga Sandvik, och Kungl. Domänstyrelsen om timmerleveranser från statsskogarna till företaget och meddelade därjämte, att vi då icke kunde angiva, vilka åtgärder i övrigt, som kunde bli av nöden för att realisera planen.

På Eders Kungl. Maj:ts uppdrag har sedermera Domänstyrelsen utfört utredning angående förhållandena vid Seskarö, varjämte Konungens befallningshavande i Norrbotten yttrat sig över ärendet. Därefter hava förhandlingar förts mellan Kungl. Domänstyrelsen och undertecknade, vilka utmynnat uti ett avtal om timmerleveranser under en tid av tio år till en kvantitet av 750,000 cylinderkubikfot årligen. Sedan detta avtal träffats, ha vi försökt att, för omedelbar inbetalning, i den öppna marknaden uppbringa det kapital, som är nödvändigt för att finansiera driften, och kommit till följande resultat. Med en bankinrättning finnes det utsikter att träffa avtal om förlagskredit under

förutsättning att ett tillfredsställande grundkapital anskaffas. *Grundkapitalet däremot hava vi icke lyckats anskaffa.* Visserligen visar orsbefolkningen allt intresse men med hänsyn till det armod, som råder i dessa trakter, är det naturligt, att några större kapitalbelopp icke kunna anskaffas inom kommunen. såvida man icke, liksom i fallet Kalix, kan erhålla någon, som genom att garantera aktieteckningen, möjliggör aktiekapitalets inbetalning under en längre tid — förslagsvis 10 år. De undersökningar och förfrågningar vi gjort hos privata kapitalister ha visat, att någon större benägenhet icke finnes att göra kapitalplaceringar på de villkor vi kunna erbjuda. Under sådana förhållanden finna vi oss nödsakade att åter vända oss till Eders Kungl. Maj:t med framställning, däri vi begära medverkan till, att det mål vi satt oss före må uppnås.

Vi äro förvissade om, att en lösning av problemet enligt det förslag, som vi framlagt, kommer att medföra betydande fördelar både för staten och för befolkningen inom den ort det gäller, och skola vi här angiva de grunder, på vilka vi fotat vårt omdöme.

Nedertorneå kommunalnämnd beräknar den kommunala skatten för år 1929 till 20:33 kronor pr bevilningskrona jämfört med 16:13 kronor år 1928. Men kommer icke Sandviks sågverk i gång under sommaren 1929, kan man med all säkerhet räkna med, att den kommunala skatten år 1930 skall springa upp till över 30 kronor pr bevilningskrona. För att få en riktig bild av skattetrycket bör även tilläggas, att vägskatten utgår med ett belopp av 80 öre pr vägfyrk. Det är uppenbart, att en så abnorm skattebelastning på befolkningen inom en kommun vid rikets gräns skall verka ytterst ofördelaktigt och bidra till, att deras samhörighet med landet slappas. Detta så mycket mer, som man har bilden av förhållandena på finska sidan omedelbart för ögonen. Där råder nämligen ingen arbetslöshet, och skatterna äro minimala jämfört med svenska sidans. Men fränsett den *nationella* synpunkt vi härövan berört, finnes det ur statens ekonomiska synpunkter mycket starka skäl för att medverka till industriens återuppblomstring inom denna bygd. Ty det är uppenbart, att staten kommer att åsamkas högst betydande utgifter, direkt genom tvänget att bereda nödhjälpsarbeten och annat understöd åt den arbetslösa befolkningen, indirekt genom minskade skatteintäkter m. m. Under sådana förhållanden anse vi det vara en ur statens synpunkt väl försvarlig åtgärd att medverka till problemets lösning enligt ungefärligen samma principer, som man använde vid lösningen av »Kalixproblemet». Vi kunna så mycket hellre rekommendera denna lösning, som det här gäller jämförelsevis små belopp jämfört med dem, som åtgingo till Kalixindustrien.

Det finska Kemibolaget har utfäst sig, att åt dem, som vilja återupptaga driften vid Sandvik, överlåta verket för en summa av 115,000 kronor eller ock utarrendera detsamma under en tid av tio år mot en årlig avgäld av 11,500 kronor, vilken summa skulle betraktas som amortering av köpeskillingen, och verket således efter tio år vara arrendatorns egendom. Befolkningen inom orten har vid en företagen försöksteckning av aktier visat stor lust att deltaga, under förutsättning att aktierna få amorteras under loppet av tio år. Planen går ut på, att man skulle fixera aktiekapitalet till lägst 300,000 kronor. En summa av 400,000 kronor vore således tillräcklig för att inköpa verket omedelbart och finansiera en aktieteckning till ett belopp av 300,000 kronor. Säkerheten för denna penningplacering komme då att utgöras av, dels inteckning uti verket, dels personliga förbindelser av aktietecknarna till det belopp var och en tecknat. Denna säkerhet kan ju möjligen ur bankmässig synpunkt anses för svag, men för staten däremot, som under alla förhållanden har att motse betydande utgifter på grund av de förhållanden, som råda inom Nedertorneå kommun, bör säkerheten kunna betraktas såsom relativt tillfredsställande.

Om emellertid staten skall medverka på ovannämnda sätt, förutsätter detta, att saken skall prövas av riksdagen, och följaktligen kan frågan ej vara avgjord i så snar framtid, att företaget skulle hinna få timmer avverkat i vinter, eller rättare sagt, undertecknade kunna icke prestera den i timmerleveranskontraktet förutsatta bankgarantien inom sådan tid, att Kungl. Domänstyrelsen igångsätter avverkningarna. Följaktligen måste vi anhålla om Eders Kungl. Maj:ts medverkande till, att avverkningarna igångsättas oberoende av om vi kunnat anskaffa bankgaranti eller icke.

På grund av vad vi härovan framhållit, anhålla vi därför underdånigst,

att Eders Kungl. Maj:t ville dels för 1929 års riksdag framlägga förslag om ett statslån å 400,000 kronor till det planerade företag, som skulle återupptaga driften vid Sandviks sågverk å Seskarön, dels ock ålägga Kungl. Domänstyrelsen att oberoende av om bankgaranti presterats eller icke igångsätta avverkningarna till Sandviks sågverk.

Underdånigst:

För Nedertorneå sockens industrikommitté

P. Naucér.

O. W. Lövgren.

Stockholm den 18 dec. 1928.

Till KONUNGEN.

I underdånig skrivelse den 18 innevarande december månad har Nedertorneå sockens industrikommitté genom herrar P. Naucér och O. W. Lövgren underåberopande av ett emellan industrikommittén och domänstyrelsen den 7 innevarande december träffat avtal om timmerleverans under en tid av tio år hemställt att, då det icke vore för industrikommittén möjligt att ställa sådan bankgaranti, som omförmäles uti § 8 av avtalet, i följd varav detsamma skulle sättas ur kraft den 1 januari 1929, Eders Kungl. Maj:t måtte ålägga styrelsen, att oberoende av om bankgaranti presterades eller icke, igångsätta avverkningarna till Sandviks sågverk.

Genom nådig remiss den 21 innevarande december har styrelsen anbefallts att häröver avgiva skyndsamt utlåtande, och får styrelsen med remissaktens återställande i underdånighet anföra följande.

Den underdåniga framställningen, vilken, utöver vad som här ovan berörts, innefattar framställning om vissa andra statsåtgärder, torde ur sökandenas synpunkt få anses syfta till, att under alla förhållanden säkerställa för det planerade sågverksföretaget möjlighet, att vid första tillfälle efter flottningens avslutande våren 1929 få disponera den virkesfångst, som enligt åberopade avtal skolat tillhandahållas detsamma. Oavsett utgången av de åtgärder, som kunna bli vidtagna för att förse det planerade sågverksföretaget med erforderligt kapital, läser vid bifall till den underdåniga framställningen för domänstyrelsens vidkommande kunna tänkas allenast tvenne alternativ. Det första, att erforderligt kapital anskaffas, och att virket inom viss kortare tid kan överlämnas till industrikommittén i enlighet med förberörda avtal. Det andra, att nämnda avtal till följd av svårighet att anskaffa nödigt kapital helt annulleras. I båda fallen kommer styrelsen givetvis att utsättas för vissa risker, vilka det synes styrelsen rimligt att statsmakterna lämna säkerhet för genom

att vissa villkor uppställas i fråga om återgåldande till domänverket av vissa kostnader, vilka eljest skulle fallit å köparen av virket, samt fastställande av viss tidpunkt, inom vilket industrikommittén ovillkorligen skall hava mottagit virket samt ställt bankgaranti eller annan säkerhet för köpeskillingsens erläggande, allt beträffande alternativ 1. I fråga om alternativ 2 måste styrelsen därjämte uppställa krav på att av statsmedel beredas full ersättning för det lägre pris jämfört med kontraktspriserna, vartill styrelsen kan bli nödsakad försälja virkespartiet, därest detsamma icke skulle komma att överlämnas till industrikommittén.

Under framhållande alltså, att därest avverkningarna skola igångsättas, utan att något avtal finnes med den blivande köparen, styrelsen nödgas vidtaga åtgärder med därav föranledda kostnader, vilka eljest enligt avtalets bestämmelser ålegat denne att vidkännas, får styrelsen i underdånighet meddela, att styrelsen är villig omedelbart vidtaga åtgärder för avverkningarnas påbörjande under följande villkor.

Beträffande alternativ 1:

- att industrikommittén senast den 1 april 1929 emottager virket samt ställer erforderlig säkerhet för likvidens erläggande enligt avtalets bestämmelser;
- att de kostnader för utväkning av timmer, som eventuellt erlagts av styrelsen, ersättas av industrikommittén;
- att industrikommittén godtager den av domänverkets personal gjorda intumningen av virket samt ersätter domänstyrelsen de extra kostnader vid intumningen, som kunna bli en följd därav att köparen icke hållit särskild mätare och skrivare;
- att industrikommittén till hälften betalar den övriga erforderliga hantlangningen vid intumningen;
- att industrikommittén ersätter domänstyrelsen kostnaderna för inregistrering av erforderliga flottningsmärken och anskaffning av tumningsyxor; samt
- att industrikommittén ersätter domänstyrelsen till äventyrs utbetalda kostnader för timrets utflokning och utskiljning.

Beträffande alternativ 2:

- att domänstyrelsen garanteras ersättning av statsmedel för det lägre pris jämfört med de i avtalet bestämda, som styrelsen kan bli nödsakad antaga vid försäljning till annan köpare än industrikommittén av ifrågavarande virkesparti, ävensom övriga med tillvaratagandet och försäljningen eventuellt förenade kostnader.

Vid detta ärendes avgörande hava, förut undertecknad, närvarit överdirektören, byråchefen Cassel, föredragande, samt försäljningschefen Norlin. Stockholm den 22 december 1928.

Underdånigst:

G. KUYLENSTIERNA.

I. Hultin.

Kungl. Maj:ts vilja är, att statskontoret *skyndsamt* häröver avgiver utlåtande.

Stockholm den 21 december 1928.

På nådigste befallning
SVEN LÜBECK.

Underdånigt utlåtande:

Huruvida ett understödjande från statens sida av nu ifrågavarande industriella verksamhet bör komma till stånd är givetvis ett spörsmål, som undandraget sig statskontorets bedömande. Ämbetsverket vill likväl icke underlåta att framhålla, att i fråga om det i ansökningen omnämnda statsunderstödet till en liknande industrirörelse inom Nederkalix socken starka betänkligheter yppades mot en statssubvention utom gränsen för statens normala låneverksamhet. Att bistånd från det allmännas sida i annan ordning ändock lämnades, torde hava motiverats av föreliggande säregna omständigheter. Av ärendets behandling framgår nämligen, att i samband med den tidigare inom Nederkalix socken befintliga sulfatfabrikens och sågverksrörelsens överlåtande på en större enskild — sedermera i konkurs försatt — industrikoncern dessa företags verksamhet överflyttats till andra platser och all industriell rörelse inom Kalixorten så gott som helt nedlagts. Utan några befolkningens åtgöranden hade på detta sätt vållats en fullständig omkastning i kommunens tillvaro och framkallats en svårartad arbetslöshet. Huruvida motsvarande eller liknande förhållanden föreligga inom Nedertorneå socken utvisar icke den nu gjorda framställningen.

Därest emellertid en ytterligare utredning av ärendet skulle giva vid handen, att staten bör understödja ifrågavarande verksamhet, synes detta kunna ske på i huvudsak samma sätt som i avseende å bidraget till Kalixbygden. Det eventuella statslånet skulle sålunda användas för att bereda ortsbefolkningen möjlighet till aktieteckning i företaget. Säkerheten för statslånet skulle utgöras av ansvarsförbindelser med pant av de tecknade aktierna. I den mån värdet av den industriella anläggningen så medgivar, kunde kapitalbehovet möjligen ytterligare säkerställas genom lån från industrilånefonden mot säkerhet av inteckningar i anläggningen. Stockholm den 5 januari 1929.

Underdånigst:

PER SÖDERMARK.

Nils Spilhammar.

Carl Peyron.

Vidimeras:

Edv. Wetterling.

Bil. 8.

P. M.

angående Nedertorneå sockens industrikommitterades förslag till sågverksrörelse vid Sandviks sågverk, Seskarö.

På grund av erhållet uppdrag att yttra mig om en av Nedertorneå sockens industrikommitté genom herr P. Nauclér uppgjord beräkning »över drift vid Sandviks sågverk med enkelt under en tid av två år», daterad den 21 april 1928, får jag anföra följande.

Kontraktet
med domän-
styrelsen.

Virkesanskaffningen till den planerade sågverksrörelsen avses att ske i huvudsak genom inköp av virke från kronans skogar efter vissa älvar. Ett kontrakt har även uppgjorts mellan domänstyrelsen å ena sidan och industri-kommitterade å den andra om en leverans av c:a 750,000 cylinderkubikfot sågtimmer under vart och ett av åren 1929 till och med 1938. Priset, som avser timret fritt utsorterat på Kalix, Sangis och Torne älvar samt å strand vid kusten, är för de första fem åren bestämt i förhållande till vissa i Härnösands distrikt gällande exportpris för vissa angivna dimensioner enligt uppgjord tabell. Härvid är att märka att vid en skillnad i exportpriset exempelvis av £1.- per std., är skillnaden i timmerpriset endast ungefär 10/- per std. I en sjunkande eller stigande marknad deltagar säljaren sålunda endast med ungefär hälften i prissänkningen respektive höjningen.

Utgående från nu gällande pris i Härnösands distrikt nämligen

för 3	× 9"	o/s furu	£ 17.—
» 2½	× 7"	»	» £ 14.—
» 3	× 9"	» gran	£ 13.15/—
och » 2½	× 7"	»	» £ 12.10/—

blir det pris, som skall betalas för 8" timmer, som torde få anses bli medel-dimensionen i virkesmassan,

av furu	54,1 öre	per kub.fot	och
» gran	49	»	»

eller i medeltal, utgående från ⅔-delar furu och ⅓-del gran.

52.40 öre pr kub.fot.

Köparen har dock att vidkännas en del kostnader för att få timret till såg-bommen såsom tumnings- och skogsförvaltningskostnader beräknade

till	2	öre	per kub.fot
kostnader för utvältning i flottled, flottläggning och			
bogsering	2	»	»
kostnaden för bankgaranti	0,5	»	»

tillsammans 4,5 öre per kub.fot.

8" timret kommer sålunda att kosta köparen 56.9 öre per kub.fot eller avrundat 57 öre per kubikfot.

Då, såsom förut sagts, det torde kunna antagas att 8" blir medeldimensionen av timret, bör det även vara tillfyllest att utgå härifrån vid beräkningen av resultatet av sågverksrörelsen.

De 250,000 kub.fot timmer, som beräknas behövas utöver det av domänstyrelsen levererade för att uppnå en årlig tillverkning av 4,000 stds, avser kommittén inköpa i öppna marknaden.

Sågverks-
rörelsen.

Sågverksanläggningen, som enligt inhämtade upplysningar skall vara i gott skick, är utrustad med tre ramar, ett kantverk, nödiga hjälpmaskiner samt tillräckligt stor ångcentral. Den planerade rörelsen beräknas omfatta 4,000 stds årlig tillverkning vid enkelt skift.

Kapitalbehov.

Några kostnader för sågverkets istandsättande anses icke behöva ifrågakomma utöver dem, som äro förenade med anordningar för leverans av kokflis och bränslehack, och vilka kostnader torde kunna beräknas till 15,000 kr. Läggas detta belopp till den uppgivna köpeskillingen för anläggningen, 115,000 kr., kommer den i färdigt skick att kosta 130,000 kr. Tages detta belopp i första hand av det uppgivna aktiekapitalet, kr. 300,000, återstår därav till förslag för rörelsens drivande 170,000 kr. Detta belopp är sålunda avdraget

från här nedan beräknade kapitalbehov, som vid en tillverkning av 4,000 stds torde komma att uppgå till:

1 januari	kr. 391,000: —
31 »	» 426,000: —
28 februari.	» 466,000: —
31 mars	» 509,500: —
30 april	» 577,000: —
31 maj	» 642,000: —
30 juni	» 722,000: —
31 juli.	» 674,000: —
31 augusti	» 460,000: —
30 september.	» 661,600: —
31 oktober	» 486,600: —
30 november.	» 381,600: —
31 december	» 415,100: —

Vid beräkning av företagets räntabilitet torde det vara av ett underordnat intresse huru det ter sig det år, då affären igångsättes. Förutsättningen för den här gjorda beräkningen är därför att verket varit i gång från 1 september det år, som föregår det här beräknade normalåret. Den 1 september har valts därför att varor tillverkade efter denna dag i regel ej kunna skeppas samma år och att man med denna utgångspunkt får fram det kapitalbelopp, som normalt är bundet i lager och materiel vid årsskiftet.

Enligt den uppgjorda tabellen över kapitalbehovet beräknas detta nå sitt maximum, 722,000 kr., vid halvårsskiftet. Årsräntan på det behövliga rörelsekapitalet uppgår efter $6\frac{1}{2}\%$ till 33,284 kr., avrundat till 33,500 kr. $\frac{1}{2}\%$ höjning eller sänkning av procentsatsen medför en höjning eller sänkning av räntan med kr. 2,560. Skäl torde dock föreligga att i den efterföljande beräkningen utgå från en räntesats av $6\frac{1}{2}\%$.

Vid beräkningen av timmervärdet har, såsom förut sagts, lagts till grund ett exportpris i Härnösands distrikt av £ 14.- och £ 12.10/- resp. för $2\frac{1}{2} \times 7''$ o/s furu och gran. För trävaror från Seskarö kan dock av flera skäl icke under nu rådande förhållanden beräknas erhållas samma pris som för Härnösands varor, utan torde man böra beräkna 10/- lägre pris för furu och $\frac{7}{8}$ lägre pris för gran. Med hänsyn härtill och till den förut antagna proportionen av furu och gran i den levererade timmerkvantiteten torde medelpriset för en tillverkning — exclusive splittved — ur timmer av 8" medeldimension kunna beräknas utgöra 209 kr. per std. fob. Seskarö och med avdrag av kommission, delcredere, diskonto samt avdrag för kortlängder till 196.46 kr. per std.

*Sågverks-
rörelsens
avkastning.*

Det i öppna marknaden inköpta timret har här beräknats kosta lika mycket per kub.fot som det av domänstyrelsen levererade.

Kokflis och bränslehack beräknas kunna levereras till Karlsborgs sulfatfabrik och inbringa netto 28,000 kr.

Tillverkningskostnaderna, som äro höga, hava beräknats i stort sett i enlighet med kommitterades förslag.

Med hänsyn till här berörda synpunkter erhålles följande *driftskalkyl*.

Inkomster.

4,000 stds sågade trävaror à 209 kr.	kr. 836,000: —
240 fms. splittved à 100 »	» 24,000: —
	<hr/>
	kr. 860,000: —

minus 6 % kommission m. m.	kr. 52,600: —
	kr. 807,400: —
Kokflis och bränslehack	» 28,000: —
	Kronor 835,400: —

Utgifter.

Råvara 1 mill. kub.-fot à 57 öre	kr. 570,000: —
Tillverkning och skeppning	» 202,880: —
Reparationer	» 12,000: —
Förvaltningskostnader.	» 30,000: —
Försäkringar.	» 8,000: —
Skatter	» 3,000: —
Räntor	» 33,500: —
Avskrivning å anläggningen och inventarier 7 %	» 18,050: —
	Kronor 867,430: —

Utgifterna överstiga sålunda inkomsterna med 32,030 kr. och någon förräntning av aktiekapitalet är därför icke möjlig.

Om marknadspriset sjunker med exempelvis 10/- per std. ökas förlusten med omkring 18,000 kr. under det att om marknadspriset stiger med 10/- per std. förlusten minskas med samma belopp, allt under förutsättning, att det i öppna marknaden inköpta timret drager samma kostnad som det av domänstyrelsen inköpta.

Den huvudsakliga skillnaden mellan det resultat vartill kommitterade kommit och här föreliggande, är kostnaden för timret, som de beräknat till 2 öre lägre per kub.fot eller 20,000 kr. och i försäljningspriset av trävaror, som de beräknat till 207.30 kr. per std. mot av mig beräknade 196.46 kr. eller i runt tal 40,000 kr. Däremot hava kommitterade ej räknat någon inkomst av avfallet, vilken däremot av mig upptagits till 28,000 kr.

Sammanfattning.

Av det sagda framgår att vid nuvarande marknadsläge det icke är möjligt att under förhanden varande förhållande erhålla förräntning för det kapital — såväl aktie- som förlags- — som kräves för den planerade driften vid Sandvik. Först vid ett exportpris, som ligger ungefär 27 kr. per std. över det nuvarande, vore det möjligt under i övrigt lika förhållanden, att uppnå den åstundade förräntningen. Något skäl föreligger dock icke för att räkna med en sådan avsevärd stegring i försäljningsprisen.

De beräknade tillverknings- och skeppningskostnaderna äro högre vid Sandvik än vid exempelvis Karlsborg, som dessutom har fördelen av att bättre kunna utnyttja avfallet, tack vare den närbelägna sulfatfabriken.

Stockholm den 4 januari 1929.

J. L. Ekman.

Vidimeras:

Edw. Wetterling.

¹ En avskrivning av 7 % på anläggningens inköpssumma, kr. 115,000: — är icke fyllest för anskaffning av nya maskiner och inventarier i stället för de förbrukade, utan borde rätteligen räknas på ett belopp motsvarande anläggningskostnaden, omkring 400,000 kr.

Bil. 9.

Beräkningar över drift vid Sandviks sågverk med enkelt skift under en tid av två år.

Förutsättningar.

Verket jämte fasta och lösa inventarier, kolpräm, 15 st. virkesprämar och bogserbåt inköpas före $\frac{1}{8}$ 1928 för kr. 115,000 (fastigheternas taxeringsvärde kr. 222,300) att likvideras med

$\frac{1}{8}$ per $\frac{2}{1}$ 1929
 $\frac{1}{8}$ » $\frac{1}{11}$ 1929
 $\frac{1}{8}$ » $\frac{1}{8}$ 1930.

Aktiekapitalet kr. 300,000 inbetalas senast $\frac{1}{1}$ 1929.

Förlagskredit å kr. 700,000 med säkerhet i inteckningar i fastigheterna samt förlagsinteckning ordnas.

Timmeranskaffningen verkställes huvudsakligen från Torneå älv samt till mindre del från Koräsjoki, Sangis och Kalix älvar. Av per år erforderliga c:a 170,000 timmer å 6 kbf = 1,020,000 kbf (toppmått) beräknas cirka $\frac{2}{3}$ erhållas från kronoskog och allmänningar att likvideras avverkningsåret i oktober månad och återstoden från enskildas skogar.

Timmerpriset är beräknat till 55 öre pr kubikfot toppmått, fritt utsorterat vid älvsmynnningen.

Driften vid verket upptages våren 1929, så snart timmer erhålles från utsorteringarna i älvarna och pågår med enkelt skift i 23 likvidperioder om 14 dagar årligen från cirka 1 juli 1929 till 1 juli 1931. Arbetseffekten är beräknad efter de senaste årens resultat.

Arbetskostnaderna äro beräknade efter nu rådande förhållanden.

Plan
 över försågningen.

T i d	Antal avlö- ningar		Försågning timmer	Timmer- anskaffning
$\frac{1}{7}$ 1929— $\frac{31}{12}$ 1929	11	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	82,500	165,000
$\frac{1}{1}$ 1930— $\frac{30}{4}$ 1930	8	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	60,000	
$\frac{15}{8}$ 1930— $\frac{1}{7}$ 1930	3	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	22,500	
$\frac{1}{7}$ 1930— $\frac{31}{8}$ 1930	4	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	30,000	
$\frac{1}{8}$ 1930— $\frac{31}{12}$ 1930	8	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	60,000	
$\frac{1}{1}$ 1931— $\frac{1}{7}$ 1931	11	Enkelt skift. 7,500 timmer å 39:— pr std	82,500	
			82,500	172,500
				337,500

Kvalitetfördelning
av tillverkning och skeppning.

	Stds	Utfall i %								Skeppning
		o/s	V	Utskott	Skalbräder	Slatings	Staves I & II	Lådbräder	Splittved	
		59 %	22 %	1½ %	3 %	3 %	4 %	1½ %	6 %	
Tillverkning 1/7—31/12 1929	2 110	1 245	464	31	64	64	85	31	126	750
Skeppning hösten 1929	750	442	165	12	22	22	30	12	45	
Lager per 31/12 1929	1 360	803	299	19	42	42	55	19	81	
Tillverkning 1/1—30/4 1930	1 530	904	336	23	46	46	61	23	91	2 890
Tillverkning 15/5—1/7 1930	570	340	125	7	18	18	21	7	34	
Skeppning våren 1930	2 890	1 706	636	43	86	86	116	43	174	
Lager sommaren 1930	570	340	125	7	18	18	21	7	34	1 340
Tillverkning 1/7—31/8 1930	770	455	170	11	23	23	30	11	47	
Skeppning hösten 1930	1 340	790	295	20	41	41	53	20	80	
Tillverkning 1/9—31/12 1930 }	1 530	904	336	23	46	46	61	23	91	
Lager 31/12 1930 }										
Tillverkning 1/1—1/7 1931	2 107	1 244	468	30	63	63	84	30	125	
Skeppning 1931	3 637	2 146	800	54	110	110	145	54	218	3 637

Försäljningspriserna äro grundade på de vid verket under innevarande år er-
nådda, nämligen

o/s furu	kr. 255:— (90 %)	} kr. 251:—
o/s gran	» 220:— (10 %)	
V furu	» 205:— (92 %)	} » 205:—
V gran	» 195:— (8 %)	
utskott	»	} » 135:—
skalbräder	»	
slatings 6 fot & upp	» 240:— (85 %)	} » 220:—
» 3—5 fot	» 120:— (15 %)	
staves o/s	» 180:—	} » 150:—
staves, utskott	» 120:—	
lådbräder	»	} » 120:—
splittved pr kbfamn	» 115 = pr stds	

Prisberäkning och medelpris för skeppningsvirket.

o/s	5,084 stds à kr. 251:—	kr. 1,276,084:—	
V	1,896 » » » 205:—	» 388,680:—	
Utskott	129 » » » 135:—	» 17,415:—	
Skalbräder	259 » » » 150:—	» 38,850:—	
Slatings	259 » » » 220:—	» 56,980:—	
Staves	344 » » » 150:—	» 51,600:—	
Lådbräder	129 » » » 120:—	» 15,480:—	
Splittved	517 » » » 88:—	» 45,496:—	
	8,617 stds	» 1,890,585:—	Medelpris kr. 219: 40
avgår försäljningskostnad		» 103,981:—	
	Kronor 1,786,604:—		» » 207: 30

Beräkning över ekonomiska resultatet av verksamheten under 2 års drift vid Sandviks sågverk.

1929.

Timmerinköp 165,000 timmer à 6 kbf = 990,000 kbf à 55 öre . .	kr. 544,500:—
Avbetalning å sågköpet	» 77,000:—
Sågverkskostnader:	
timmermottagning 165,000 à 7 öre	» 11,550:—
timherrullning 82,500 à 8 »	» 6,600:—
försågning 2,110 stds à kr. 35:—	» 73,850:—
skeppning 750 » » » 9:—	» 6,750:—
reparationer och underhåll	» 4,000:—
löner, omkostnader, organisation m. m.	» 30,000:—
Försäkringar	» 4,000:—
Skatter	» —
Skogsförlag för 1930	» 60,000:—
Räntor	» 7,535:—
Bruttovinst	» 10,942:—
	Kronor 836,725:—

Skeppningsvalutor för 750 stds à 207: 30 kr. netto	kr. 155,475:—
Inventarium den ³¹ / ₁₂ 1929:	
1,360 stds à kr. 200:—	kr. 272,000:—
82,500 timmer à 6 kbf = 495,000 kbf à 55 öre	» 272,250:—
skogsförlag för 1930	» 60,000:—
fullgjord avbetalning å sågverket	» 77,000:—
	kr. 681,250:—
	Kronor 836,725:—

1930.

Inventarium från 1929	kr.	681,250: —
Timmerinköp: 172,500 timmer à 6 kbf =		
1,035,000 à 55/	kr.	569,250: —
avgår förlag från 1929	»	60,000: —
Slutlikvid för sågköpet	»	38,000: —
Sågverkskostnader:		
timmermottagning 172,500 à 7 öre	»	12,075: —
timherrullning 82,500 à 8 öre	»	6,600: —
försågning 4,400 stds à kr. 35: —	»	154,000: —
skeppning 4,230 stds à kr. 9: —	»	38,070: —
reparationer och underhåll	»	12,000: —
löner, omkostnader etc.	»	35,000: —
Försäkringar	»	8,000: —
Skatter	»	3,000: —
Räntor	»	33,096: —
Bruttovinst	»	39,788: —
		Kronor 1,570,129: —

Skeppningsvalutor för vårskeppning 2,890 stds à 207: 30	kr.	599,097: —
» » höstskeppning 1,340 » » »	»	277,782: —
Inventarium 1,530 stds à kr. 200: —	kr.	306,000: —
82,500 timmer = 495,000 kbf à 55		
öre	»	272,250: —
sågverket	»	115,000: —
		» 693,250: —
		Kronor 1,570,129: —

1931.

Ingående inventarium	kr.	693,250: —
Sågverkskostnader:		
försågning av 2,107 stds à kr. 35: —	»	73,745: —
skeppning » 3,637 » » » 9: 54	»	34,733: —
reparationer och underhåll	»	6,000: —
löner och omkostnader	»	20,000: —
Försäkringar (resten betalda hösten 1930)	»	1,000: —
Skatter för åren 1931 och 1932	»	6,000: —
Räntor	»	13,699: —
Bruttovinst	»	20,973: —
		Kronor 869,400: —

Skeppningsvaluta för vårskeppning 3,000 stds à 207: 30	kr.	621,900: —
» » sommarskeppning 637 » » »	»	132,500: —
Inventarium sågverket	»	115,000: —
		Kronor 869,400: —

Kapitalbehov och räntekostnader.

	U t g i f t e r		Inkomster	Kapitalbehov	Ränta å 7 %
	Skogen	Sågen			
1929					
Okt. 1928	10,000			10,000	58:—
Nov. »	25,000			35,000	204:—
Dec. »	25,000			60,000	350:—
Jan. 1929	50,000	40,000 ^a	300,000 ^a	—	—
Febr. »	60,000	2,000		—	—
Mars »	70,000	2,000		—	—
April »	20,000	2,000		7,000	41:—
Maj »	10,000	2,000		19,000	111:—
Juni »	10,000	6,000		35,000	204:—
Juli »	20,000	20,000		75,000	438:—
Aug. »	20,000	20,000		115,000	671:—
Sept. »	24,500	25,000	155,475 ^a	9,025	52:—
Okt. »	210,000 ^a	25,000		244,025	1 423:—
Nov. »	25,000	50,000		319,025	1 860:—
Dec. »	25,000	19,650		363,675	2,121:—
	604,500	213,650	455,475		7,535:—
1930					
Jan. 1930	60,000	20,000		443,675	2,587:—
Febr. »	70,000	20,000		533,675	3,112:—
Mars »	70,000	20,000		623,675	3,637:—
April »	30,000	20,000		673,675	3,929:—
Maj »	10,000	15,000		698,675	4,075:—
Juni »	10,000	30,000		738,675	4,308:—
Juli »	20,000	35,000	300,000 ^a	493,675	2,879:—
Aug. »	20,000	63,000	299,097	277,578	1,618:—
Sept. »	19,250	30,000	50,000	276,828	1,624:—
Okt. »	200,000 ^a	20,000	170,000	326,828	1,906:—
Nov. »		15,000	57,782	284,046	1,656:—
Dec. »		18,645		302,691	1,765:—
	509,250	306,645	876,879		33,096:—
1931					
Jan. 1931		20,000		322,691	1,882:—
Febr. »		20,000		342,691	1,999:—
Mars »		20,000		362,691	2,115:—
April »		20,000		382,691	2,232:—
Maj »		15,000		397,691	2,320:—
Juni »		15,000		412,691	2,407:—
Juli »		15,000	300,000 ^a	127,691	744:—
Aug. »		11,000	321,900	—	—
Sept. »		5,478	32,500	—	—
Okt. »			100,000	—	—
		141,478	754,400	754,400	13,699:—

¹ Inklusive kronoskogslikvid.² » köpeskilling för sågverket.³ Inbetalt aktiekapital⁴ Skeppningsvalutor.

Sammandrag av ekonomiska beräkningarna.

Sågköpet	kr. 115,000: —	
Timmerinköp:		
337,500 timmer à 6 kbf = 2,025,000 kbf à 55 öre	» 1,113,750: —	kr. 129: 24
Sågverkskostnader:		
timmermottagning	» 23,625: —	» 2: 74
timmerullning	» 13,200: —	» 1: 53
försågning	» 301,595: —	» 35: —
skeppning	» 79,553: —	» 9: 22
reparation och underhåll.	» 22,000: —	» 2: 55
löner, omkostnader m. m.	» 85,000: —	» 9: 36
Brandförsäkringar	» 13,000: —	» 1: 51
Skatter	» 9,000: —	» 1: 04
Räntor	» 54,328: —	» 6: 30
Bruttovinst	» 71,703: —	» 8: 31
	Kronor 1,901,754: —	kr. 207: 30
Skeppningsvalutor:		
8,617 stds à 207: 30, netto	kr. 1,786,754: —	kr. 207: 30
Sågverket	» 115,000: —	
	Kronor 1,901,754: —	

Avfalllets tillvaratagande har icke medtagits i förestående kostnadsberäkningar, då detta t. v. skulle upphuggas till ved till en myckenhet, som minst bör täcka arbetskostnaden därför.

Reparationer och underhållskostnader äro upptagna till relativt låga belopp, enär verket finnes i sådant skick, att det utan större dylika kostnader bör kunna drivas den tid beräkningarna omfatta.

Inkomster av leverans av elektrisk energi (f. n. cirka kr. 6,000: — per år) och för hamnumgälder, vedförsäljning m. fl. smärre inkomster hava ej heller medtagits i beräkningarna.

Seskarö den 21 april 1928.

P. Naucclér.